

لېپلاوکراو ئەكانى طؤظارى ئائىندە

كۈمەلة ضىرۇكى

كۈتاو ۋەسىةتى بىكۈزۈك

ژوان ئاوارە

مانى- فەرنىسا

2005- 201

2 ذوان ئاوارە

ناوى كتىب: كۇتاوهسىيەتى بکۈزىك

نووسىنى: ژوان ئاوارە

بابەت: چىرۆك

بەرىۋەبەرى ھونەرى: شىروان تۆفيق

مۇنتازى كۆمپىوتەر: خالد مەممەد

بەرگ: قادر ميرخان

سەرپەرشتىيارى چاپ: فەرھاد رەھىق

تىراز: 500 دانە

ژمارەت سپاردن: 2005 ئى954

دەزگاى چاپ و پەخشى سەردەم

كوردىستان-سلىمانى

كۈتاو ئىپسىتى بىكۈزىك 3

بۇ دايىم

(1)

کوتا وہ سیہ تی بکوڑیک

جهقده سال و شتیکه نهم عهذا به بشانمه و مهیه هاتوومه ته ژیرباری نهم
قیامه ته پروکینه رهوده نهم سه قمه دالدنه داوم نهم ئاهشگه نه فەس
دریزه باوه شەگرگەر توھ کانی خۆی بوكدو مهه ته وو نيشته جىي نهم شارى
هەلئرچانه وو پەناھەندە نده نهم ھەممو و دەممە قولانەی ناخى خۆم بوم، جەقده سال
و شتیکە من نەویم بەجىيەشتۇو وو تەمەنی خۆم بە تەنافى نهم نائۇمىدىيە دا
ھەلخستۇو وو، جەقده سال و شتیکە ھەمېشە نەمە ویت ھەلبىم لە خودىك لەم زاتە
بۇ گەنەی پىيان دەپوت (شىرۇ) ھەمېشە نەمە ویت نەفرەت بىكمە وو لەسىنەی نەمە
ئاۋىنانەی كەبۇ چركە ساتىكىش بوبىت ئاشنایان كردو مەتەو بە نەدگارى خۆم،
نەفرەت لەم دووجا وە دەرىۋقىوانەي كەھەر دەلىي گەلينەي ماسىيەكى مردوون، نەمە

6 ذوان ئاوارة

رۇوخسارەی کە ھەست دەکەم تازىاتر بىشىت نەخشى ھىتلەرىكى دىكەي
لېيەلەدەگرىتەوە.

(شىررۇق)ھىندا بەھەرەكت نىپيان دەھىنام خۆم دەمۇوت كەون دەلەرىتەوە
عەرش بەيەكجاري ھارەدەكتا، پاڭلەوانەكان دەتۈقىن لەنەعرەتم، خوداي گەورە
ھاوار خۇ دەلىن دەست و مەچەكى پىباو كۈزان جودايە لەدەست و مەچەكى كەسانى
دىكە، دەلىن نەعرەتەو جەزىبە زەبىرى بکۈزان زمانى پاپانەوە لېپۈوردن نازانىت،
بەلام ئەى من، وااااي لە دەستەكانى من، ھەر دەلىنى نىپ قەدى پەرە سىگارىكى
بەفرىنەن ھەر دەلىنى كۆمايدەك پەمۇوى شىكراوەن بەنەستەم تەنها رەكىكىيان تىا
دەبىنەتەوە، منى نۇپەرە براڭەورە، منى جى ئومىيەت باپ و نۇورى دىدە چەكولەي
دايك...).

حەقىدە سال و شىتكە دەمانچەكەم لەنېيۇ كەنۇو ئارەتكەدا حەشارداوو
بەگۆينىيەكى سې تاقەت پەتىنەوە گۆينىيەك كەھەر دەتكۈوت دەنیا بە چوار مشقى
لەنېيۇدا دانىشتۇوە لەنېيۇ دەستەكانىدا راڭرتۇو وەك وەقايىك بۇ وەسىھەتىكى پېچر
پېچر لە زارى درىيايەكى قولىدا بە جىم هيشت....

ئاھ حەقىدە سال و شىتكە من ئەو وەك دوو پەلە پرسىيارى كرۇك قورس بەر
شانەكانى ئۇخىنى يەكترى ئەكەۋىن، يەكدى دەھارىن و هەلەتسىنەوە
دواي حەقىدە سال خودايە ھاوار چۇناھى بگەپىمەوە ؟ وەك ئەو كورەي
سالانىكى دېرى بەر لەنەمە كەپشتوينەكەي كردهوو دەمى كىنۇوهكەي پى بەست،
وەك ئەو كورەي بەسەرە قىزىكى ئالوسكاو و دىلىكى گوشراوەوە دەمانچەكەي فېيداو
ھەلگەوت لەئاپۇرە بازندىي ئىنجانەكان و نىپ خەۋەكەي پېركەد لە قور، ياخوود
وەك كورىكى مۇدىرىن و ھىيەتى و لەسەر خۇ كورىكى بەھىپەر دل دەنیت بەدلى
چىكەكانەوە، نا... گرنگ نىيە بەچ دەمامكىكەوە دەرۇمەوە، گرنگ نىيە كى دىتە
پېشوازىم و كى نايە، گرنگ نىيە بەسەر مافۇورى ناز ناز دا دەمبەنە زۇورەوە لە

سەر بالىفى رەيحانە ئەم خەۋىن ياخود دەمدەنە بەر بەردى كىنە و شار بەدەر دەكىيەم وەك كورپىكى تەرەو غەوارە تاھەتايە كۆل بەكۆل وەك هەگبەيەكى هەمەجىي ئەم وەرىنە ئەگىرم....

نا هىچ يەك لەم ئەگەرانە لە فەرەنگى بکۈزىكدا گەرنگ نىن كە دواى سالانىكى شىست بخوازىت شىيىك لە چەشىنى راستەقىينە بىگىرپىتەوە، راستەقىينە ئااخەندى جار چەندە زەحەمەتە، هەندى جار چەندە ئاسان دىت بە دەستەوە، نا .. نامەويىت پاستى بىگىرمەوەوە هەندى كات پاستى لەو شۇينەيە كە مەرۆڤى لى نىيە لە هەر جىيەك مەرۆڤ بۇونى ھەبوو راستى بىزە... وەك ووتى نامەويىت پاستى بىگىرمەوە هېيىندەي ئەمەدى دەمەوى بەمەركى خۆمدا بىرۇمە خوارى بىگەمەوە بەكۇتايى دىيىرى ھەلا ھەلا بۇون دەستىم بەكەمەرى شەكانى خۆم راپگات..

نا ئەمپۇ كە دەمەويىت بە دەستەكانى خۆم دەركى ئەو ژىير خانە نوتەك و تاريىكە بکەمەوە، كەوەك شىيىك دلم پىيم ئەلىت لە دواسانەكانى گەردو گۇلى ئەو بەيانىيەوە كەس نەيىردىتەوە، گەردو گۇلى ئەو بەيانىيەي كەوەك جەنگاواهەرىكى ماندوو بە دەست و پلى خويىناوېيەوە بە هانكە هانك سەرىيەندى گىنۇوهكەم بەپلىكانەكاندا سەرى خىست، باوکە لەبن دار ھەنجىرەكاندا كاسەي سەرى خىستبۇوە نىيو مەملەكتى لە پەكەنلى وەك تەپكە گۇلە بەرۇزە بىستانىك بۇ ھەتا ھەتا يە هەتاویيان لى شاردىيەتەوە لارەمەل و سىسىھەلە ھەناسەي ھەلەتكىشىا... دايىكم لە دەۋوتۇيى كراسىتى نىلى لە چىكىنى خۆلەمېشى دا ھۇن ھۇن دەگرىيا.. ھەرييەكە لە خوشك برا چىكۈلە كانم وەك چەپكىك رېيانەي چىل چىل كراو و ھەلىپرۇكىنراو بەلىۋارى حەوشەكەدا پەخش بۇو بونەوە دەمى گىنۇوهكەم كەرده وە باوکەم چاوه پىپۇق گرتۇھەكانى بەكەونى گىنۇوهكەدا گىرپى كەستايىتەوە سەرپىيى و تەۋىلىمى ماج كرد، دوو دلۇپ فرمىسىك ئاۋىزانى

بیزار کەر کەتا نەمرۆکەش ناااا یەکى ترى لەو چەشنه لەرۇزە ھەردە زەبەندەكانى مندا دووبارە نەبوونەوە، نەو چەندە تکاي ئىيدەكرم من ياخى تر دەبۈوم بازگەكانى وەرسىيم تادەھات زىاتر دەكشا گۆمى دوو دلىم چىركە سانىتىكى مەنگى بە خۆيەوە نەدەبىنى، تاو نا تاواھ ھېلىنجى دەھات و دەپشایەوە، خراپتىرين جۇرى پاشانەوە.. نەو شەوه داواى زۇر شتم لېكىد، جەزىكى بىن ئەندازىم بۇ لادانى تەواوى رۇپوشەكان ھەبۇو، نازانم بۇ حەزم دەكىد بىم باتە تەواوى پىنە تارىك و پىچاۋپىچەكانى خۆيەوە، بۇحەزم نەكىد پە نجە بخەمەسەر تەواوى نەو شەوانەي ملازم كەبەزۆر بىردىبۈويەو مائى، واى لەمن و باوکە نەو شەوه چەند زەلیلانە دەمان روانىيە پۇستانەكانى ملازم، دەمان روانىيە سىيىلە تىزۇ قىڭ ماش و برنجىيەكەي، چەند سلمان لە نەجمەكانى سەر شانى نەكىدەوە نەو كاتەي پەلى (سۈزانانى) گرت وەك پەرى سەر عەردىيەكى سې فەرىدىايە ماشىنە نويكەيەوە، (سۈزانانى) نىنۇكەكانى پە نجەي داست دەكرىماندۇو لە ژىرەوە تەماشاي دەكردو دەگریا من بىغىرەت ترو شەرمەزار تر دەبۈوم ..

دەمانى چەندە عەزاب بە پېسىيارە بىن سەرەو بەرەكانى منهە دەچىزىت بەلام
ھەر دەمكىدن، چەشنى منالىكى لاوازى گۈز تىيىدەئالام و پىم دەوت:
-نەو شەوهى كە بىرىتىيەو چى لېكىدى ؟لەبەرچاوى پاسەوانەكاندا رۇوتى
كىرىتىيە؟ چى لېكىرىدىت سۈزانانى چى، نەو شەوه ملازم چى لېكىرىدىت پىم بلۇ؟
سۈزانانى ئەگریا بەئەستەم زارى بۇ ھەلددەھىنرايەوە دەيگۈوت:

.....

پىم دەگۈوتەوە:

-نەو شەوهى كە بىرىتىيەن بۇ بەو چەشنه بەونىگا زەبۇونانەوە دەت روانيە من،
چىت لىم ئەۋىست؟!
دەيگۈوتەوە:

ناظر ناظر ...

وک ټه وھي ههوساري مهرگي خوم گرتبيت یئم ده گوو ته وھ :

—**یه ته‌نی ملازم بیو یا خود یاسه وانه کانیشی؟**

که لله‌ی خوی ده‌کیشا به دیواری چکن و پهله پهلاوی زیرخانه‌که داو به

چه پوک دهیکیشا به سنگی خویدا و نینوکه دریزه کانی له گونای ژاکاوی گیر ده کردو

دھیگووت:

هه موويي ااااااان

–کامیان زیاتر دهگه لت دهما

نازانم، شیرو چووزانم..

- دهکه رینه وه دلنيا يي که ده

بیکومان... بیکومان!!

شانه و سینه و شکم و گردن و گردن و گردن و گردن و گردن و گردن

بھارتی اکادمیاں اور اسے دوسرے ملکوں کے ادارے اور اس کے امور پر بحث کرنے والے ادارے کے مقابلے میں ایک اہم کانٹنگ ہے۔

جعونه مناچک، ت سام جعوت بیو بیون، دل، بونه بول بنداد، باسکه کانه ساده

سارد و مور مور بیو بونه و بهله و کهکه و کهکه و کهکه و کهکه

و هستاین، سه ریم خستیووه سهر رانه کانم و یه نجه کانی به ئهسته م دهیزوا،

وندی ده مانچه که م فریدا

-که ناتوانم بتکوژم-

سۈزانا وەك كۆتىرىكى باڭ

وہ دستم و پیمی کووت :

شیرو به عیر

کؤتاو-قیمتی بکوزنیک 11

-سۇزانا تو شىاوى كوشتن نىت، كەسانىيڭ دەبىت بکۈزىن كە بەها جوان و
ھەستە ئىنسانىيەكان لە كەدار دەكەن گەورەيى خۇيان لەسەر بچۈوك كەردنەوەي
كەسانى دىكە ھەلەدەكەن، دەست و مەچە كە كانى من ناتوانىن مەرۇقىك بکۈزىن كە پېر
شىاوى ئىانە نەك مردىن..

سۇزانا وەك پەپولەيەكى نازەنин بىرۇ چەپە يەيدە كە دەھىنەيە وەو بە
دەنگىيەكى ئازار بەخشەوە دەيگۈوت:

-بەلام پرسىيارە بىكۆتايىيەكانى تو دەمكۈزىت، بە دوا داچۇونەكانت، نىغا
كەردنەكەن باوک، ھىلنجە بن فاسىلەكانى خۆم، ھەلکۈرمانەكانى دايىك لەبن دار
ھەنارەكەندا، ھەزار بارە بۇونەوە شەۋە سوورە كانى ملازم و
پاسەوانەكانى: شىرۇۋۇۋە ھەرىيەكە لەم شتانە بەسنى بۇ كوشتن و ھەلا ھەلا بۇونى
كېلىك، شىرۇ تىكا دەكەم بىمكۈزە..... بىمكۈزە .. تىكا دەكەم تىكالاااااا تىكا ....

حەفىدە سال و شتىيەكە من ئەم حىكايەتە نەگىرەم و لەنۇيىنى حەسىدەتىيەكى قول
دا خەونى جەھەندەميانە دەبىنەم و بەدەم ھەل ئاوسانى ھەستەمەوە رۇز دەكەمەوە،
كاشكىيا دەمتوانى بەكۈل بىگرىيامايمە، چەندە بەغىلىم بەو كەسانەدىت كە دەمتوانى
بەكۈل بىگرىن، گىريانىيەك ئەگەر بۇ چەركە يەكىش بۇوه ئارامە بکاتەوە، رەھام
بکاتەوە لە ھەموو شتىيەك، رەھام بکات لە خۆم، رەھام بکات لەبۇون، رەھابم
لەشتەي كەپىي دەوووتىت (زىيان) و من لە كاسەي پەشىمانىيەكى كوشنەدە
دە يخۆمەوە..

نا ھەرگىز نەمتوانىيە بەو چەشىنەي كە بۇ خۆم دەمەۋىت بىگرىم، ئەگەر
توانىيام ھىينە بەدواى فەتارتەت و تىياچۇونى خۆمدا غەوارە نەدەبۈوم، ھەرىيەكە
لەم شتانە بەس بۇون بۇ مردىنى ئەو، وەك چۈن وازى كردىن لە ھەرىيەك لەم
كایانەش دا كافىيە بۇ مەرگى من ..

حەقە سال و شتىكە، ھەست دەكمە دلۋپە دلۋپە خويىنى ئەو وەك جوگرافىيىنى يىشتمانىكى بىرىندار بە ئەتلەس كراسەكەمەودىيە، بۇنى ئەو رېزاوهتە لۇزىكى گىانى منهوه، دەنگى مردىنى ئەو لە ئەشكەوتى بۇونى مندا دەنگ دەداتەوه، چەند سەختە گەنجىكى تاك بە ھەمان بۇن و بەھەمان خويىن و بەھەمان سەداو بەھەمان دەست و پلى بکۈزىكەوه تكاي چىركەيەك ئارامى بكتا .. نا گرنگ نىيە چۈناھى دەگەرېمەوه گرنگ نىيە دواى سالانىكى غەوارەبۇون و شىست دەمەۋىت چى بکەم، ھىننەدە ئەمە دەخوازم لەھەمان شۇينىڭاولەھەمان پىنتى تارىك و بەتەنىشت كەنۋە ئاردو فەردەي يەك لەسەر يەك ھەلچىراوى ژىرخانەوه، لەھەمان گەردو گۇنى بەيانىيەكدا تەرمەكەدى منىش بە كوت كوت كراوى لەگىنۈيەكى سې دا بەپشتۈنۈيەكى چوار قەف بەستراوهوه فېرىيەدەنەوه دەرييا.

ئەمە كۆتا وەسييەتى كۈزراويكى حەقدەسال بەر لەمپۇ بۇو، وەك چۈن كۆتا وەسييەتى بکۈزىكىشە تكايە فرېي بەدەنەوه دەرييا.....

2003/8/ 25

سلیمانى

(2)

دایکە يوسف دەگەریتە وە

من دەمگۈوت و بە دەنگىكى بەرز بەرز دەگرىام، بەشىوه يەك كە دەنگى خۇم لە
جەوت تەبەقەى ئاسمانى كانەوە دەزئەفت، لە كونجورەكانى مالەوە، لە سەققەت و
بنىچىق و تاقى لارھەلچىراوە وە، دەنگىكى تىيەكەلە لە خىزىھى سىنگ و كۆكەيەكى
لە سەرىيەكى ترسناك ! تىيەكەل لە نەفەسى پېچر پېچر و هەنسكى كورت كورت.. وەك
رۇحلەبەرىيەك لە تارىيەك بۇنەودىرىيەك چۈكۈلە لە زوقمى تەننیاىي، پەرپىووت
لەھەموو بەختەودىرىيەك وەك ئۇودى لە بىيىشەلانيكى تارىيەكى ھەزار پىيچدا بەگىر
ھاتبىيەت دەستم لە تارىيەك و شەكەتى خۇم وەردەياو ھەردوو چاوه مەست و
ئاودارەكانىم لە سەر يەك دەناو وەك بۇنى تەمەننەك لە شىكست كاسى كردىبىيەت
لەتلى ھەزاران مەراق ھەلەننوتام و بەرزىدەبۈومە وە ھەرودەك گەلائىكى رەق
ھەلەتتىۋى زىرد و ھەتىيۇ لە زمانى بايىكى بىباڭدا ئەمەرەو بەرم دەكىد، كەللەم
ھىللانەي چەندەها بىچولەي حەسرەت و تامەززۇبۇونى كوشىدبوو..

من دەمگۈوت و بە دەنگىك كەھەستم ئەكىد قەدەرى دەرياو بىبابان و ئاسمان
ۋەستىرەكان هەلەكىپىتەو بانگم دەكىد :

-(دايىكە خەوم دىيۇو ..... خەوم دىيۇو يوسف ئەگەرپىتەو .....
كۆشم پېرەكتەن ئەنارى داتەكىنراو، گىرفانەكانم پېر دەكتەن لەبەرچنە
شاتۇوى گەورە گەورە، گوارەم لە پەرى گولە ناز نازەكان بۇ چىدەكتەن، لەگەردى
ئەستىرەكان ترىيەم بۇ ئەچىننىت، لەكروكى سەددەقەكان ملواڭەم بۇ دەھۇنى ...
دايىكە دەگەرپىتەو ..... من دەنلىيام يۈسۈكە تاقانەكەي باوکە يەعقول
دەگەرپىتەو ..... شاھەنسىز مير نشىنەكانى خەونى من ئەمجارەيان دەگەرپىتەو)
من رام دەكىدو بەرادرەوي بارىكەلەي حەوشە چىكولەكەدا سەردىكەوتم و دايىكە
وەدۇوم دەكتەن، لەم سەرەدە بۇ نەوسەرى پىچەكان راوى دەنام، دەفتە رەسىسيە
چىكولەكەمى لىيەدەكىرەدە وەك ژىنیك لەھەناسەي ئەۋەدىها دەينەرەنداوو دەيکىشى
بەگلۇنە چىمەنتىرى بن بلوكەكانى حەوش داۋ تالە ئەگەرچە سېيەكەي وەك
يائى ئەسپىيەكى ناپەسەن بەئەملاۋلای لاملى دا شۇر بوبۇنەوە، بە دەنگىكى خالى
لەھەمۇ مەرەھەتىكى دايىكانە دەيگۈوت:

-{دىلە شە بهتۇ چى ؟ بهتۇ چى گەرەنەوەو ئەگەرەنەوەي يۈسۈف، بهتۇ چى
ھاتىنەوە ئەھاتىنەوەي تاقانەكەي باوکە يەعقول}

من وەك مىرولەيەكى چىكولە خشە ئوندى كابانىك ئىفيلىجى كردىت، لارەمل
وەك كەروپىشكىكى خىپنى توكن گلاندىتىيانە تۈيزىلە بەفرىيەكى تەنكەوە هەر دەوك
پاڭنە خەقلىشادەكانم بەرز دەكىرەدە وەك لەمە حشەرى ئازارىكى پەرەكىنەر
ھەلبىم دەمەۋانىيە سىنە ئاسمان كە هەر بە چاوه گەش و بۇون بېرە مات و
حەپەساواھكانى يۈسۈف دەچوو لەگەر دەرەنە گولى ئەو بەيانىيە دا كە بىدىيان، ئەو

کؤتاو-قیمتی بکوندیک 15

بەیانیەی کە کزەی با ساردهکەی باشوروی کولان بەئاراستەیەکی سەیرتر سەر کولم و قولاضەی نوت و پەنجەكانى دەتەزاند، وەلى یوسف ئارەقىكى تەنڭ و نازك و نەرم کە ھەردەتكۈوت دلۇپە ئاوى سەر رۇوەرى پەرەي نېرگىزىكە کە بەلاجەندىگىيا دەھاتە خوارى دەرزايدە سەرتالە مۇوه نەرمەكانى سەر سىنگى کە ھەر بەگۇچارىيەکى قەمد پالان دەچۈو، كراسە سېيە بەفرىيەکەي وەك لەترييە چىرا بىت ئەدرەو شايەوە ئەو كراسە ئىيواران لەدواي مەركى كوت و پىرى دايىكەوە دەيھىنَا و بەنيگايەکى ئەبلەق لەترس و شەرم و نىمچە عەشقىكى نەينى دەيدايدە دەستم و من بۇم داشت، بەسەرتەقەي دلى خۆم وەك ددانە وردىكانى جاڭىرىيە چكۈلە كراسەكەم رايدەگرت لەلرۋە و گەمە ئەو بايانە دەپباراست کە ھەندىك جار گومانم دەكىد رۇزىك كراسەكەي یوسف بەرن.. دايىكە ھەندى كات بە دەنگىكە كەتاکە پەناگە و دۆستى یوسف بىت بانگى دەكىد :

- ياسەمەندا ... باااا ئەييات ..

وەك چۈن چۆلەكەيەکى رۇوتەلەي رۇح سوك فيكە بۇ دەنكە چەلتۈكى بىكىشى، پىرەزىيەكى تەزىيە بەدەست بە دەم ھەلائى كىشە كردىنەوە ھەلېيدە فېرىنى فېكەيەکى نەرم دەكىشاو بە خۆم دەگۈوت:

{ دلى من دەيھىنەتەوە }

سالانىكى زەوەنە يو سەرتەنە تاقانەكەي باوکە يەعقوب .. ناااا... كورە كاكۇل دەشەكەي مېرىنىيانە شېرزو ھەلاھەلاكەنە من سەفەرى كردووە، ئەو كورە دواي ھىنانەوە كراسە خويىناوەيەكەي لە بولىلى ئىيوارييەکى ساماناكدا ھەستم كرد دالى كارەساتىكى گەورە بەرىۋەيە بۇ ھەنگۈلەن و دەرھىنەن بىلەلە خەونەكانى من ..

دەمزانى لە ئىيوازى ئەو وەرزەوەي كە كراسە خويىناویەكەي يوسف لەماپەين
پەنجەي برااكاندا نەمدىيوو ئەودىيۇو ئەكىرىد ئەو كاتەي باوکە يەعقوب دەپۈرانىيە
جوكارافىيات خويىنى ئەسەكەو نىگاڭ لەسەر يەك بەھەيەكى برااكان رادەگەرت دلۇپە
دلۇپە پۇندىك لە پەتىنە سېيەكەيەوە دەتكايىه سەرپەلە پەلەي خويىنەكان ..
دەمزانى لە ئىيوازى ئەو وەرزەوەي كە باوکە يەعقوب بە گومانەوە دەپۈرانىيە
برااكان و ورتە ورت لەسەر مەرگى ھەتايى و كوت و پېرى ئەدان رۆحى سەركەش و
ياخى من دەبىتەوە بەندەوارى چاوهەپۈرانىيەكى قول و دەمەيدە حەسرەتىيەكى سەخت..
نەمرۆكە زۇر دىرىھ.. دىرىھ.. دىرىھ.. سالانىكى زەوەندە يوسف سەفەرى
كردووھ ..

يەك .. دوان ..... سىيان .. نا .. نا هىننە زۇر، بەزەمارەي تالە مۇوه سېيەكانى
پېچى دايىھىن .. هىننەدىي حىكايەتە بىشومارەكانى، هىننەدىي تەمەنلىقى پالەوانە
نەبەزىيۇو سامدارەكانى، هىننەدىي كاسەي سەرى بەجى ماوى جەنگاواھەرەكانى ..
هىننەدىي قولى درىزى گومانە كوشندەكانى من، بەتايمەت ئەو شەوانەى
كەوەردەگەرایەوە سەر حىكايەتى ونبۇنى يوسف و ئااھ و نزولە و حەسرەتى باوکە
يەعقوب و خيانەتى دەجالىيانە برااكان ..
ئەو دەيگۈت: -

(يەعقوبى گەورە لە بەيانى ئەو شەوهەي كە يوسفى تاقانە بە داوى خەونىيڭدا
ھەلىواسى، دەپۈزانى قەددەرىيەكى بەد لە ئىيۇ چاوانى يوسفۇكەدaiy .. دەپۈزانى
مۇتەكەي گەريانىيەكى قول دەنلىق چاوهەكانى يوسف دا دىت و دەچىت .. ھەمېشە لە
ژىر پالىۋەكە خۇيدا دەيشارەدەوە لە چاوى بەدى برااكان دەپىپاراست، يوسف
منالىيەكى چىكۈلە وەك كورى وەزىيەك لە جوانى و گەورەيى گەردون دەدرەوشايەوە وەك
نەفەسىن لە رۆح لەبەرىيەكى گەورە بزەبى دەگەرت ..

يەعقوبى گەورە دەيزانى سوژە بىردىن بۇ مانگ و ئەستىران حىكمەتىكە لە حىكمەتە كانى پەيامبەران نىشاندا نۇوهە سروشىتىكى تاكانەتى پېرۋەز.. چىشتەنگا ئىكەنلىكى درەنگ يوسفى لەئىر دارەنارەندا گرت، كاسەتى سەرى بەسەنگە لەرزوکە كەيەوە نوساند، سىنگىكە وەك شەپۇلىكى بەھەردەت دايچەلە كىيىت.. وەك بۇومەلەر زەيەكى توند لە ئىرتوکە كانى دا بىيدار بۇوبىتەوە گەرم گەرمى داھاتبۇو..

ئەو دەيگۈت:

واى لەو بەيانىيەت كە بىردىان وەك چەلە نىيرگۈزىكى تەنبا دەيرۋانىيە زەمبىلەتى كون كونىنى قورسى براڭان و ئەگرپىا، دادەنەوييەوە و دلۇپە دلۇپە گەردەن يەعقوبى گەورەتى ماچ دەكىد..

باوکە يەعقوب بەگۇمانىكى كوشىدەوە و پىشىپىنى نائۇمىيەنەوە نىگای لە نىگای كۈرەكەندا پادەگەرت و دەيگۈت :

{ دەترىسيم يۈسف دەنئىو ئىيۇدە گۆركان بىخوات }

ھەرىيەكە لە براڭان بە چەشىنېك مەتمانەت باوکە يەعقوبى ئارام دەكىدەوە و مۇمى دەنلىيى و دازى بۇونى لەرۇحى باوکەدا ھەلەتكەر، باوکەش وەك رۇچۇپىتە پەناگەت نەخشە جەھەندەمەكەنەن ھەرىيەكە يان بەقامكە كانى دەستى راستى قىزە خاوو دەشكەن يۈسفى تاقانەت دادەھىنداو دەگرپىا..

يۈسفى تاقانە بە پەنجە وردو نەرمەكەنەن پىلۇوەكەنەن ھەلەتكەلۇفت بىرى لە (بنىامين) برا بېكۈلە دەكىدەوە، پەئىنە پېو بەفرىيەكەت باوکە يەعقوب و درېزتەرە مەلولانە تەر خۆى دەنواند و تەنیاتر دەبۇو، پىتر ھەلەتكورما..

ئەو دەيگۈوت :

{براکان وەك ئەوەي كۈرىكى تەرە رووت كەنەوە رووتىان كرددوه، كراسە سېيە
نيو قولەكەيان لەبەرى داڭەند وەك ئەوەي بەردىكى چكۇلە بۇ قولايى درىيايەك
ھەلددى فېرىيان دايە بىرىكى قولەوە .

ئەو چەندە لەسەر چكۇلەي يوسف بدوابايە من دەم ھەراش ترددەبۈوم وەك
شەوەي تۆفانىيەك لە پىشكۇ بەسەرمدا بىبارىت دەم قىيىاند . وااي .. نەنە ... وَاااي لەو
شەوەي وەك كچىكى فاجىرە وىيات كردم و دەرت كردمە دەرى ئىدى نەگەرامەوە لاي
تۆ، پەككۇ لەو رۆزەي قەدەرو چارەنوسى يوسف بەشىۋەيەكى تر بىزايە نەزمى
ژيانى منهوه ..

وەك مەلەوانىيەكى ناشى لەكۆتا ساتى خنكانا دەگرىيام و دەمگۇوت:

-{نەنە .. تۆرەبۈوي ... ؟تۆرەبۈوي ھا!!!!!! }

نەنە حەبن وەك لەشەرابى شەرم و نازكى وەھلەپۈون پېرىيەت خۇي پىكى
پەستەيەكى قول ساز بکات بە دەنگىكى هەندىيەجار ھېمن و هەندىيەجار تۆرەوە
دەيگۈت :

-{بىرۇرە دەرى، ياسەمەنا ... تۆ ئىدى كچە مۇئىمەن و ھېمەنەكەي نىيۇ
شەونشىنىيەكەنەن نىيت !! بىرۇرە دەرى ياسەمەنە فاجىرە تاقانەكە باوکە
يەعقوب عاشقى ھىج كچىك ئەبۈوە ئەو كە ھىيندە بچوڭ بۇو لەسەتلى چكۇلەي
تاجىرانى كەنغان دا جىيەدى بۇو بويىوە ئەو بەيانە كە بىرىيان نەك ئاوري بۇ ھىج
كەسى تەنانەت ئاوري بۇ باوکە يەعقوبىش نەدابۇويەوە، تەنانەت بۇ بىنامىنى
چكۇلەش ... ياسەمەنە فاجىرا تۆ درۇئەكەيت ... درۇ...درۇ...درۇ !!!

من دەمگۇوت:

-{نَا..نَهَنَهَ هَمُوو يُوسْفِيَّكَ يَاسَهَمَنِيَّكَ خُوَيْ هَهِيَه .. بَهَخَاتْرِيْ چَى دَهَتْهَوْيَ
قَهَدَرَهَكَانِيْ مَن لَهَ زَيْنَدَگَائِيْ حِيكَايَتَهَكَانِيْ ئَوْ بَكَهِيَتَهَ دَهَرَى .. ئَاخَرَ بُو نَهَنَهَ
بُو؟ دَلْنِيَابَهَ بَهَتَنِيَا مَن مَنْ جَهَزِيرَهَ رُوحَى ئَوْ بَيَاوَهَ كَه ئَيْسَتَا سَهَفَهَرَى كَرَدَوَهَ

کؤتاو-قیمتی بکوندیاک 19

نا ئەورۇ كەنبووه، ئەو پىاوهى كە كراسەكەيان ھىنايىه و بۇ باوكە يەعقوب، من.....من.....من منم تەلىيىمى سۆزى ئەو كۈرەي كەكۈشتىان ... -{ياسەمەنە فاجىرى .....درو نەكەيت ... كورە تاقانەكە باواكە يەعقوب هەرگىز تۆى نەدىوە .. نا .. هەرگىز .. هەرگىز ..

ئىستاش بىر لەگەردۇگۇنى ئەو بەيانىيە ئەكەمەوە كە بىدىيان، ئەو بەيانىيە كە جودا لەھەموو بەيانىيەكانى دىكە قەددەرى زىننەگاى من يەكەمىن ھەناسەنە سەرەوتى وەرگرت جەنگىكى دىكە دابارىيە سەر روانىن و بىركىرنەوەكانى من .

ناشوبىيەكى زۆر گەورە ھازۇرى كىردى ۋىر كەوشەكانەمەوە لە پاوه تا گەردن كرۇشتىمى ...

ئەو بەيانىيە وەك پالەوانىيەكى دۆراو بە شىكتىيەكى بن كۆتا ژانتا دەشە چۈلەكەي جودا لە ژانتاي بۇرۇ پەلە پەلاوى براakan كرده و شان و، ورده خۇلى كەوشەكانى دەتەكاند ئەو دۆپە خۇلانەي كە ئارەقەي مابېين و قورسايىن پەنجەكانى ورد ورد يان كردىبۇو ..

ئەو ژانتايىيە كە پې بۇ لە پەرى رەنگاو رەنگى كۆترەكان و پولەكەي نازكى ماسىيەكان...پېراو پې لە ورده گەلا زەرداڭەنە كەلە درەختەكانى كۆلەن دەوەرەن، سىيىخناخ لەو نامە شېرزاڭەنە كەلە شەوه ئەنگوستە چاوهكاندا لە قاوغىيەكى چۈنەي شقارتەدا بۇمى فەرىيەدا، ئەو يىش بەنيڭاڭى كۈپىكى گەپىيدەو تاسەر ئىسىك گوماناوى توند لەنىيۇ دەستەكانى دا ھەلى دەگرت ..

ئىپوارەي ھەمان وەرز بۇو .. نا.. نا ئىپوارەي سالانىيەكى زۆر درەنگ تر، من لە سىيىلەي كۆلەنە تەنگەبەرەكەدا بە دىيار ئاوابۇونى زەرددەپەرەوە بىرەوەرى چىكەكانى يۈسف واتە تاقانەكە باواكە يەعقوبەم ھەلدىگەرتەوە.

براakan گەپانەوە ھەر بەپىرە سەربىازىكى خىزىل و ترسنۇك دەچۈون چۈناھى خودەكانىيان لەبن دەستانى دەنلىن و بەرامبەر قەرمانىدە سەرى شەرمەزارى دادەخەن،

کراسه سپیه نیو قۇلەکەی (یوسف) وەك دەلیلى حىكايەتىكى خويىناوى ئەم دەست
ھەلى دەدا بۇ ئەو دەست كۆتا جار لەسەر لەپەكانى برای گەورە شەنەبائى
خيانەتىكى گەورە رايىدە شاند جىكە نەخشى چەندەھا ئازارى قۇنى پېيوھ بۇو
ۋىئەتىكى چەندەھا گەلائى سورى لەسەر جوڭرافييائى كراسەكەي راپىزىراپۇن، چەندەھا
دلى گەورە ترىيەنچەرەپۇنە كۈونى قۆچەكانەوە، چەندەھا كۆتىرى لارەم
وسيسىلە لە دامىيىن كراسەكەوە بەئەستەم ھەلەقەنەن وەدىشتنەوە ئەم كراسەي
زىياد لەھەموو شتى شاھىدى يەكەمین سەقەرى دوورو درىزى بى كۆتاي من و يوسف
بۇون ..

نا جەسارەتم نەبۇو چاوهەكانم تا دەھات چكۈلەتر دەبۈونەوە دلىشىم
لەسىنەمدا چۈون چەمۇلە ئاويكى پەرش و بلاۋەر بەرىشۇلەيەكى تەپ دەچۈوم، لە
ژىير ستوونى ئازارىكى ئەبەدىدا ھەل لەرزىيىت..ھەستم دەكىد دەبەمەيەكەمین
شەھىدى چاوهەپۈانىيەكى بى كۆتاؤ كەس كفن و دەقىن ناكات ..

ئەو ئىوارەيە باوکە يەعقول بەناو حەوشەكەدا دەھات و دەچۈو تاوايىك
دەپروانىيە ئاسمان و تاوايىكى دىكە دەستى لەنیو قەمدى درەختەكان گىر دەكىد
بەدەنگىك مەحزون تر لەتەواوى دەنگەكانى دنيا دەگرىياو دەپروانىيە كراسە
خويىناوييەكەي (يوسف) و ئەم كراسەي وەك تاكە دەلیلى كاردەساتىكى ناگەھان
ھىنابۇوپىانەوە، تاباوكەي پىن دنلىا بىكەن كەنەيدى ھەركىز يۈسفى تاقانە
ناگەرىتەوە ... تاباوكە حالى بىكەن كەھەمان ئەم كراسەي نەخشى چەندەھا
جەنگى گەورە گەورە لەھەناویدا ھەنگىرتىبو ..

باوکە يەعقول كەللەي لىيوان لەمەركەساتى دەنزا بەقلاشى دارتۇوەكانەوە و
نیوچاوانى بەگەردو تۈزى گەلائى ھەنجىرەكان دەشاردەوە و بەدەنگىكى خالى لە
ھەموو تروسکەيەك زەپىنگە ئومىدىك بەدللىك تاسەر لىيوان هاتۇوەوە

کۆتاو ئەسیلتى بىكۈزىك 21

بەچاوانىيکى سىخناخ لە پەشىمانىيەوە سەرى چۈلەنەي بىنiamىنى خستبووه سەر
پانەكانى و دەيگۈوت:

— نەمە ماناي نەودىيە كە نىدىي يوسف تەواو، ماناي نەودىيە كە نىدىي
ھەرگىز تاقانە جوانەكەي من ناگەرپىتەوە، ھەرگىز براكەي بىنiamىن دەتكە تتو لە¹
درەختەكان ناكاتەوە، كاسەي سەرى نغۇرى نىيۇ تووكە لولەكانى سنگى من ناكات،
ئىدى تەواو بەقامكە چۈلە نەرمەكانى يارى بەردىنەم ناكات... نا... نەمە ماناي
نەودىيە كە رگىز ناگەرپىتەوە ...

براكان سەرى شەرمىندىيان بەردا بىويەوە نىيۇ پانەكانىيان و نەزۇكانىيان لە²
باوهش گرتبوو بەيەك ئىجا دەيانگۈوت:
ھەرگىز.....ھەرگىز !!!

نەنە بىروادەكەيت يان نا من تەنها كېيىك بۇوم لەمەيدانى حەوشە گەورەو
چال چالاۋىيەكەي باوکە يەعقوب دا پاش نەودىيە كەلىسمە خۆل و جۆلەي
رېحانە و گولە لالۇ عەباسەكان ھەنڈەكەوتم دواي شەل و كوت بۇونى چەندەھا
رېزە مىرولە ورد ورد كە بە شارپىگەي جودادا دەگەرپانەوە مەنزىل، لەتە خرۇ چاوه بىن
پۇناكىيەكانىم دەنا بەپەلە پەلەي حەسرەتى كراسەكەي (يوسفى تاقانە) وو
دەمگۈوت:

* (باوکە يەعقوب من دەنیام.... يوسف دەگەرپىتەوە ..... !)

براى گەورە چەققۇي لەنیيۇ ھەسان دراوي دەرددەھىتىاو ھەردوو چاوه گەشەكانى
چەشنى دوو فسفۇر ھەنڈەكەد بىرۇ چەپ سياكەي بەشىوھىيەكى توند وىڭ دەھىنایيەوە
توكەكانى سەر سنگى وەك دەننۈكى نەشتەران رەق دەۋەستان و سىمەلە گىش و
پەركەي بەھەردووك قامكى گەورە شەھادى رادەكىشىاو دەيگۈوت:

{ دەبەسیا .. ياسەمەن .. دەبەسیا }
من دەمگۈوت:

-{باوکه یه عقوب نهاده ته نهاده زهینیک نیه و ته او، من دلنيام یوسفوه گورگ
نه يخواردوه نهگه را جيگهه که تبهه کانی و نجر و نجر دهبوو، من دلنيام له نه خشی
سوچیکی چکولهه دایه .. يان له کروکی پیچیکدا يان له لوحچی دریایه کدا نوستووه ..
باوکه یه عقوب به گومانه وه نیگاکانی دهنیو نیگاکانم دهبری . وهک نه وهی
ههست بکات من تاکه ترسکهه ژیانی تپیهه رو گوره رههای نهوم، به ههه ردود و دهسته
ماندوو هیلاکه کانی هه ردودو لوحچی ده فته ره ساسیه که می ده گرت و پیمی ده گووت :
- {باسهه نا ... ته دلنسای ..... ها ١١١١١١١١١١١١١

منیش وەك کىرۋىلەيەكى بە تەنھايىەكى كوشنە و چاودۇانىيەكى كەھىل كراسە سپىيەكەي يۈسۈم ئەمدىيىو دىيىو دەكىردوو دەستىم لەزىر مەمكى ضەتمەدا رادەگەرت بەدەنگىكى دەرنە ھاتتووهە دەمگۈوت:

-} باوکه یه عقوب هر دوکیان دلیلمن، ئەم کراسە باي هەر سەدە يەك بیيات دەل، من دەپیننەتەو !!

باوکه يه عقوب ودک کچیک داباریوو له نوتفه‌ی دلنيایه‌ک داده‌نه وییه و هو سه‌رمی
ماج دهکردوو هون هون دهگریا به رده‌دام دهیگووته‌وه :

{ نم ... }
 براکان هوقه تفیان تی نهکردم و مست مست ورده چهویان دهگرتوهه
 پاوبوسن و جوگلهه خوین لهبنی پییه کانمهوه قهتاری ددبهست
 به خاکه نازه چکوله کانی دهستیان قورو لیتهیان به بالا پوشه کانمدا دکردو
 زمانیان لی دهده هینام جه یوکیان دهکشا به لارانی خویاندا دهیانگکوت:

-{ده تکوژین یاسهمه نه فاجیرا، بهگوری دایکه ئەتكوژین، بهمه رگى كوت و پېرى يوسفى تاقانە كوت دەكتەن !!}

منیش ودک نهودی له چاوه‌روانی مهrgی خومدا بهم ودک له دوا خالی همه مو
بزداریه کدا بوسنتم بی باکانه دهمگووت:

{ جُنْدَش } —

دامياني کراسه لوچينه کهيم دمگرته و هو به دليکي پروکينراوو جهسته يه کي
تساشه نيسك هـ ٥٤٦ و كـ ١٢٧ هـ کـ ١٢٧ هـ کـ ١٢٧ هـ کـ ١٢٧ هـ

-نه هر هیینده پوکسه تم به منیش حیکایه ته کانی عهشقی خوم و ئە و کوره
بگیرمه ووه کە سالانیکی دىیره سەفەری كردووه!! يان مردووه، يان وەك دلەن دەلەن
وونبووه و دەگەرلىتەوه ..

بُوچى هيىندا بى رەحمانە دىرىت كىردىمە دەرى و ئەلئە دەرىكەكتەلى داخستىم وەك ھەر دېشۈلەيەكى ھەتىيۇ بەھەلگۇرمابى دەمروانى، چۈون دېشىلەدەكى بۇز دەم مىساۋانى، جەندە دەرس و نەركىنەدانە دەتكۈوت:

- درو دهکه‌ی یاسمه‌من .... درو دهکه‌ی .... یوسف عاشقی هیج کچن نه
بوده، نا دنیای یوسف خالی، بوده له ک دشمه‌ی هه، کیژله‌یه ...

سینه‌ی نامان .. کەرتىكى دىكە لە زەردەپەرى ئەو ئىيواانەدا يە كە بەقەلەمېكى پەممىي و دەفتەرەيىكى رەنگاو رەنگەو تۆمارى پىر بونى ورزەكانى ئەكىد پۇستەرە شعرى چۈلە چۈلە ئەنسىيەوە دەيدا يە دەم با . پەرەگرافىكى ترى لە رەدىنى كلىيى ئەو پىاوهدا حەشاردارواه كەلەشەويىكى تارىك و نوتەكدا ئىيۇ لەپى پەرە كىربوو لەسۇوتۇرى جەڭەرە و پېيى گۆتۈو :

{ تۆ دەبىتە جوانترىن ئەفسانەئى دىنيا، سەفەر كە كورم .... ھەمېشە رېگاي دووران حىكمەتى گەورە تاقى دەكتەمەوە، }

پەرەگرافىكى ترى لە دووتۇرى ئەو نامانەدا يە كە بەذى باوكە يەعقوب و براکانەوە بۇي دەھىيىنام ..

پەرەگرافىكى ترى لە خەونە بى شۇمارەكانى ھەردوكمان و لە ھۆلى قوتا بخانەكانداو دەنیيۇ ئەو نوسىنە كوت و پىرانەدا يە كەلە كۆتائى فرساندا بە تىكەل و پېكەل ئەينىسى ..

ناخر تۆ بەگەرانەوەت بۇ زىندهگاي يوسف دەبى بگەرېتەوە بۇ ئەو دنیايانەى كە سەرلەبەرى وېرائە چىرۇكەكانى ئەو پېيى دېيىن .. ئەگەر نا رېگە بە من پەرەي ژيانى خۆم ھەلبىدەمەوە ئەو پەرەيەي ھەر دېرىكى پەيوهندى بە رۇزانىكەوە ھەيە كە تۆ بەيە جەڭارى فەرامۇشت كەردون ..

رۇزانى ئەو نامە زۇر و زۇوندانەى كە بە پولەكە ماسىيەكان و ھەناسە سەددەفەكان زەخرەقەمى دەكىردن و لە شەوه ھەرە تارىكەكانى شاردا دەيدا يە دەستم ئەو نامانەى كە پىر بۇنى درىياو قولاپ و لەم و شەپۇل و گىلىنەى حەپەساو داكەوتۇرى ئەو ماسىيەنى لىيەھات كە لە دەۋوتىرى تۆرەكاندا ھەنگىراپۇنەوە ئەو نامانەى زىياتر بۇنى زمانى شەپۇل و ورده چەوهەكانيان لىيەھات تا زمانى يوسف ئەو نامانەى كە سەرەتاي ھەموويان بەم دەستەيە دەستى پېندهكەد :

{ياسەمەن خەونىيىكى گەورەتر بىينە، خەونىيىكى ھىىندەي گەورەيى دەرياو،
ھىىندەي مەلەي بى كۆتاي ماسىيەكان، خەونىيىكى ھىىندەي بىيىدەنگى ئەو دەنكە
چەوانەي شەپۇلىيىكى بە هۇروژم خەبەريان دەكتەوه، ياسەمەن ھەميشە مەردى
خەون مەردى زىيانە ..}

من لەگىنگىيىكى تەمباردا ئەو كاتانەي ئەو دەركى كولانەي لە جووجكەكان
دەكرەدەوە وەك ماسى گىرىكى كارامە خۆي تەيار دەكىد لەماشىنىيىكى چۈلەدا
دەچووچىيە كەنارى دەرييا منىش بە شەرمى كچىيىكى كاڭفامەدە ۋانتا دەشەكەم دەدا
بەشانمادا تەواوى ئەگەرىجەم بە قىدىلەيدەكى سې بەفرىن دەبەست لە سەرخۇ
ھەنگاوم ھەلددەگەرت لە پىچى كۆلانەكەدا دەيگەرتەم

-{ياسەمەن .. نامەكە .. چى ؟ }

من ھەردوو پىلۇي چاوهكانم لەسەر يەك دەناو بەدەنگىيىك ھىيمىنتر لەخەونى
باخچەكان پىيم دەگۈوت:

-{نا !!!! يۈسف ھەميشە مەردى زىيان مەردى خەونە ...}
ئەويش جىڭەرەكەي دەستى نەرم نەرمى پىيىدەكەرەوەك كورى ئىمپراتۆرىك لە
رۇانىن و رامانى قول بە هيپىرى دەيگۈوت:
-{نا .. ياسەمەن .. نا .. ھەلەيت لەو جىڭەي خەون دەمرىت ئىدى زىيان
دەكەۋىتە مەترىسيەوە }

من دېيم دەكەرەوە بەتەنلى بەجىم دەھىيەت جار نە جارە نەرمە ئاۋرىكىم
لىيىدەدایەوە و ئەو تائىنە زۆلەم دەخستەوە سەر پەرچەمم كەتاو نا تاوه جوى
دەبۈوچىيەوە بىرم لە تەواوى چىكەكانى ئەو دەكەرەدەوە ئەو كاتانەي ھەردوو
گىرفاڭەكانى بۇ پې دەكەرەم لە كەلا شۇوشەرى رەنگاو رەنگ ھەر بەھەواوە
دارەنوكەكانى بۇ دەگەرتەمەوە و تائەوسەرى قوتا بخانە ئەگەلم دەھات .. بىرى
ئەو دار حەيزەرانانەم دەكەوتەمەوە كە مامۇستا ئارىيان لىيىدەداین، بىرى

پىكەنئىنه كانم دەكەوتەو، بىرى ئەو پرسىارانەي كە چەندان دەقە لەسەرى دەمايىھە وە بۇيى حەل نەدەكرا، بەيانىھە كىيان دواي تەرىق بۇونەوەيەكى بىن ئەندازە لە بەرامبەر مامۆستاي بىركارى دا پىم گۈوت:

—وااي ... يوسفوكە .... يانى تو نابىيەتە مامۆستا ... نا .. تو هەرگىز وەرامى پرسىارەكان نادەيتەو ؟

يوسف وەك ئەھەدى كەون تۆپىكى باغەي بەر قاچەكانى بىت سوکە پىكەنئىكى دەكردو بە دەنگىكى قەشەر جارانە دېيگۈوت :

—{نا.. ياسەمەنا .. ئەوانە پرسىاري چكۈلەن.. مەۋ دەبىت سەرگەرمى حەل كەدنى پرسىارە گەورەكان بىت...} ئىدى مامۆستا ئارىيان بە يەجڭارى كەدەيە دەرى و پىي گۈوت :

تو ما تمايىكى قوتا بخانە تىيەك دەدەي، تو دەبىت بگەرپىتەو لاي باوکە .. تو ئەبن بگەرپىتەو لاي بەلەم و سەھول و ماسىيەكان ..

ئەھەدى كەمەن سات بۇو لەتەمە نەدا ھەستەھە وە بەرامبەر مامۆستا ئارىيان رابوھەستم بە ئەوكىكى ھاتووھو پىم ووت :

—{ مامۆستا ئەكىيەت يوسف ھەم ماسى گەربىت و ھەم مامۆستا ... } پىي گۈوت :

—{دانىشەوە دىلە شە ... } ئىدى يوسف بە شىۋىدەك كەمارۇي ژيانى منى داو لە بۇتەي عىشق و ھۆگۈبۈنى خۆيدا يەخسىرى كەرم .. بۇونى خۆي وەك ھەنارىكى گەورەي درز تى بۇو دەوراندە سەرسىنى بۇونى منهوه .. ئارىيان لە دواي ئەو بەيانىھە وە شىۋىدەكى دىكە دەيرۋانىيە من جەنگىكى دىكە داۋەلىيە قەدەرەكانى منهوه كە ئولفەتكانى منى بۇنۇ دنياى خەونىكى گەورەتر كىش كرد ..

له دواى ئەو بەيانىيەوە كەبردىان وەك و تر بلىم كە سەفەرى كردۇھ .. يان
ونبۇوه ۋانتا پەشەكەى خستبووه سەر شانى وەك مەيتەرەوانىيىكى ئەسپ ونكرەد
ماندۇو شېرەزە وەك چۈن سەربازىك كەللەئى خۆى لە خودەكەيدا دەشارىتىھەو تەواوى
قىزەلول و پېرىكەى لە ۋىر كلاۋە فەرەدەدارەكەيدا شاردبۇويەو ..
نازانم بۇھىچى نەووت ... يان بۇ نەيويىست شتىك بلىن .. ئاييا شتىك شايەن
ئەوە نەبۇو بۇوتىت ؟ ..

من تەنها كچى نىيۇ ئەو نامانەي كەلەبەر مانگەشەمودا دواى دەرھىنانى ئەو
ماسيانەي كە بىن دەحمانە راوى بە لەشە داھىزراو بەو پەنجە مانداوەنەو
دەينىسى، بۇ نەيويىست تەنها شتىك بلىن لەبەيانى ئەو رۇزەدا كە دەستىكەت لە
چەشنى واھىمەيەكى كوت و پېرى منى بىيدار كردىبۇويەو، يان شتىك لەبۇنى ئەو
نامانەي كەيۈسف لەكەنار بەلەم و دەرياو ورده چەوهەكانەو بۇيى دەناردم ھەمان
ئەو بۇنەي واي كرد لە پشت ئەو تانكىيە گەورانەي سەرىيانى دا لەسەفەرى كۈپىك
بىروانىم كەنەك ھەر خۇشم ئەيويىست بەلكە ئامادەش بۇوم تەواوى قەوارەو بۇنەي
خۆم وەك فوارەي تاڭگەيەكى بەھەرەكتە بىرژىنەم چائى چاوهەكانىيەو، بۇ
نەيويىست تەنها ئاۋۇرپىك بىاتەوە، من ياسەمەنلىي نىيۇ شەمەنلىي دەناردم ...
ياسەمەنلىي خەونە بىن كۇتايى و بىن سەرەۋەرەكەن .. ياسەمەنلىي ئەو نامانەي
كەھەنديجار لەو پەپى شېرەيى و ھەندىجار بەو پەپى عەشقەوە دەينىسى ..
-{ ياسەمەن بەدوى خۇردا رام دەكەد .. واى چەندە دەرۋىشىتم .. واى چەندە
ھەنلىدۇنوتام .. دەمۇيىست كراسىيەت لەتىشك بۇ بىگرم ... دەمۇيىست بىتكەم بەبۈكى
شاي پەريييان لەسەرماقورە ئەفسۇنایەكانى تەرىفە بتخوازم .. واى چەندە رېيگام
دەپىرى و نەدەگەيىشتمە خۇر و ااااي ... ياسەمەن ... و ااااي ... }
-{ ياسەمەن ئەمشەو مانگ لە پەنجە كانمدا وەك چۈن سېيپىك كەرت دەكەيت
بۇو بەدوو لەتەوە ... واى چەندە دەگەرام تابىتىۋەمەو لەتە مانگى خۆتت بىدەمى

خەنیت كم .. ياسەمن چەندىم دىكىد نەمدەبىنىتىدۇ .. وااي .. وااي ..
وااي ..

-{ياسەمن .. دوو ئەستىرەدى دەخشان لەسەر لەپى دەستى ھەردوكمان
دەدرەوشانەدۇ، ھەمېشە ئەستىرەكەى من دەكەوتە سەر كۆشى تو و ئەستىرەكەى
تۆش دەكەوتە سەر كۆشى من، ئىدى دەلىمەن ئەو ئەستىرانە كەقەدەر چارەنسى
ھەردوكمان ھەمان قەدەر چارەنسى ..} ..

من كچى ناو خەمۇن و قەدەركانى ئەو كچەى ناو ئەو پۇستەرە شەعرانى كە بە
پچىر پچرى دەينىسى كچى نىيۇ ئەو چاودەرۋانىيە بىن فاسىلەنەي گەرانەوەي لەدەريا،
كچى ناو ماسى و پولەكەو گىلىنە دەرتۈقىيەكەن ... كچى ناو حىكايەتكانى نەنە
جەبى .. بۇ ئەو بەيانىيە نەيويست .. نا ... يوسف واتە تاقانەكەى باوکە
يەعقوب شتىك بلى .. تەنانەت مالاًنَاوايىيەك .. چش با ساردەر بوبوا
لەشەوەكانى كەنار دەريباو بىيەنگەر لە فەراموشى و خامۇشى فاراموشى فانۇسە
پىنەكراودەكان .. ئايىا نەيدەويست براڭان بىزانن كە (يوسف) واتە تاقانە كەى
باوکە يەعقوب ياسەمنىيىكى خۆى ھەيە ؟ يان شەرمەندى باوکە يەعقوب دەبۇو
لەبۈلۈلى ئەو سېيىدەيەدا بىزانىت كە ژيان و شەيتان بەشىوەيەك ئەگەر بۇ
چىركەيەكىش بوبويت بە يوسف واتە تاقانەكەى ئەو پىكەنلىكىن ..

ئاخىر يۈسفوھ نەسەر يەكىك لە دەفتەرەكانى مندا نوسىبىوو :

{ ئەزانى ياسەمن باوکە خۆشى بە بەزم و بادەي عاشقان نايە .. ئەو دەلى
عاشق بوبون رېكەوتىيەكى نەيىنى شەيتان و ژيانە بۇ پاشقول گىتن لە ئىنسان ..}
نا ... نا .. بۇ خۆى نەيويستووه .. شتىك لە قوللايىيەكانى دا پائىنەرى ئەو
ساردى و بىن مروھتىيەي ئەو يەيانىيەي ئەو بوبون، نە باوکە بوبو .. نە براڭان ..
شتىك لە چەشى نەيىنەكى گەورە وەك نەيىنى ئەو نامەيەيەي كە چىشىتەنگاوىيەكى
دەرنىڭ دواي گەرانەوەي لە دەريا لەگەل چىنگى بەررووى لووس و كلاودار فېرى دەدایە

کۆتاوەسیلتی بکۈزىك 29

کۆشم ئەو نامەيدى كەتەواوى رۇانىنى منى بۇ خۆي ئاوهژوو كرددوھ وەك نوخشەى
پاراپايىھەكى تر بە خۆم سەيرم دەكىد ..

{ ياسەمن ئەمشەو لە كاتىكىدا وەك ماسى گىرىكى شەكت دواى دوور ھەلدانى
قولاپ و سەولە تورەكان دەنئىو بەلەمەكەمدا چاوم بېرىيۈوه ئاسمان، بىرم لە
شىتىكى سەير دەكرددوھ ياسەمن بىرم لە عەشق دەكرددوھ خودى عەشق وائى
ياسەمن چەند بەنەپرسان دەچىت ھەر دوكىيان مايلىن بە فەرينىكى ھەتايى و بنى
كۆتا ياسەمن كە نەورەس دەگىرىت ئىدى لە فەرىن بە تال دەبىتەوھ قەدرى
خەونى خۆي دەبەخشىتەوھ نمايشى پە نجەكان، عەشقىش وايدە ياسەمن ھەميسە
حەزى لە بەرزاپاپا كانە ھەر بەتارماپاپەكى ئاوى دەچىت ئەمەندەي پى راگەيىشتى
ھەلدىت، ھەلدىت لە دالانى تەسکى ژورەكان لە پشۇوه پچەر پچەر
كۈرتەكان .. }

ئەى بۇ تەنها ئاپەپەكىشى نەدايدوھ ؟ ئەم پرسىيارە پىزۇل پىزۇل دەكەت .. بۇ
تەنها دەستىكىشى بەرز ئەكىرددوھ ؟ !! ئەو دەستانەي سالانىكى زور سمبولى گفتە
نەوتراوەكانى من و ئەو بۇون ..

منىك لە بولىلى ئەو بەيانىيە ساردهدا بە دزى دايىكە و باوکە برا دېىن
ھاتووھەنە خوشكە خىزىل و بوغزەكانم لە پشت تانكىھە زل و ھەل
ئاوساوهكانى سەربانەوھ لىيم ئەپوانى و ھەنسك ھەنسك ئەگرىيام لە دوورى
چىندها مەترەوھ ھەستم بە خورپەو ھەناسەو سىبەردەكانى ئەكىرەد، ماتى و
حەپەساوى گلىينە داكەوتەكەنەم دەخويىندەوھ، ئەو بەيانىيە كە زانىم تاقانە
ئىدى نىگەرانە ئەو عاجزىيەم لەھەناسە سارد و ئەلقان ئەلق بۇوەكەيدا چاۋ كرد
زانىم ئااھ زانىم بىزار بۇوھ لە سۈزۈ عاتىفە شېرزمەكانى باوکە يەعقوب وەرسىبۇوھ
لە ساختەچىيەتى و درۇي قەبەي براكان !! لە ماتماتىكە نىگە و قوچەكانى
مامۇستا ئاريان !! لە حىكايەتى پالەوانە فيشال و عاشقە ترسنۇك و كچە

هەتیوهکانى نەنە حەبى .. لە خەونە بىن كۆتاو پېر پچەركانى دەريا، ئەو خەونانەي ئاۋىزە لە فەنتازىيا و ئارايىشتىكارانەي خۇي بە پولەكەي ماسىيەكان دەينارد بۇ من، واى مەزىندە دەكىرد كەتاكە ياسەمن و تاكە پەرى ناو حىكايەتكانى ئەم ..

نا.. من هەرگىز ياسەمن و پەرى ناو حىكايەتكانى ئەو نەبۈوم، ئەلبەتە نەمتواپىيە سېيەرى راستەقىنەي ئەو عەشقە شىستانەيىھى ئەو بەم، نەمتواپىيەو لە خورپەوە لەچۈنەكانى بگەم تامى فرمىسکە گەورە سوپەرەكانى بکەم ئەو فرمىسکانەي لە دەمەو ئىيوارە تارىكەكاندا لەلۇچى نامە حەزىن و لەرزىنەرەكاندا بۇمى دەنارد .. ئەو كە ئىتەر زانىپىووى من پەرى و ياسەمنى ئەو نىيم نابەمەد بەو كېچى گەمارۇ دراوى وەھەمە زەوەندۇ خەيانى چەركانى ئەو، ئەو ياسەمنى لەسەر پەرى گولە ناز نازەكان دادەنىشى و رووناڭى لەسەر پەنجەكانى ھەلەكتات كال نابىتەو بەو ھەممۇو خەت خەتىنە بە وەرزەكانى دەكتات ..

ئاڭىر ئەو بەردىوام لەسىلەي كۆلانە تەنگەبەرەكەدا لەپشت بلۇكە ھەلېزراوەكانەوە بەگىرى دەھىنام وەك مەنلىكى گۈز و ورک گەر لە پەسا دەيگۈوت :

-} ياسەمنا .. تو ئەتوانىت .. ئەتوانىت بىتە پەرى دەريا .. ؟ تو ئەتوانىت ..... هااااا تو ئەتوانىت { ..

-} نااااا .. يۈسف .. نا .. ھىج كېچى نابىتەوەپەرى دەريا ... ئەمە ماناي ئەودىيە كە تو ھىج كېچىك خۇش نەويستووو بەياسەمنىشەو .. ئاڭىر چۈناھى كېچىك دەتوانىت ھەم پەرى دەرياو ھەم پەرى ئەستىرەكانى دىكە بىن .. سالانىكى زەوەندە .. يەك ... دوان ... دە ... يۈسف سەقەرى كەدووە من نەمدەزانى ئەو دوا نامەو دوا گۈرىنەوەي ھەستى كېچىكى تاسەر ئىسک داپا بۇ بۇ

کؤتاو ئىسىتى بىكۈزىك 31

كۈرۈك كە هەرودك دار چىلگەيەك تادەھات رەقەلە ترو ووشك تر خۆى
دەنواند .. نەو كورۇى كەھەستم دەكىد قەدرەكانى قەدرىيەكى ئائۇزە چارەنۇسىشى
ناچىتەوە سەر مەوسىمى چارەنۇسە لىل و نادىارەكانى من ..

بەخۆم دەگۈوت، نا ئەو شايىتە تەنها خاتۇنىيەكە كەندك پەرى دەريا،
بەنکو پەرى بىبابان و پەرى ئەستىرەكانى تىشى بىت.. پەرىيەك لىياسى بەرى لە
پېشىگە تىشك و كلى چاوانى خۇلەميشى سەددەھا سەددەھى لىيک هەلۇشەشى بىت،
كچىك لە بلىرو گەوهەرۇ شووشە ...

نەمدەزانى نا... هەرگىز نەمدەزانى دوا گۆرىنەوە دوا چېھە دوا خورپەي
ھەستى كچىك بول بۇ كۈرۈك كە باوکە يەعقوب پىيى وا بول نە ئەو ئىوارەدە نەھىيەج
لە ئىوارەكانى تر ناڭەرىتەوە ..

سالانىيىكى زووهندە بە زەونىدى تەواوى ئەو ئىوارانە كە باوکە يەعقوب
دەھاتەوە لای من، منىك كە يەكەمین كەسىك بوم چە گۆمانىيىكەم لە كەللەي ئەۋدا
نابۇويەوە، ختوکەي تاكە ئومىدىيەكى كۆزۈدى رۇحى نەمۇم دابۇو، گشت دەمەو
ئىوارانى لە بن دار ھەنارەكاندا ئەيگەرم بەسىماي پىاۋىيەكى مەنۇل و ھەللا لەلەو
ئەگەريا ھىننەدە ئىيۇ لەپەكانى فەرمىسىنى شووشەيى ھەلەدەرەناند و وەك منالىيىكى
ئەبلەق و سەرسام پىيمى دەگۈوت:

{ ياسەمەننااااااااااا تاقانە چىيىسى ؟ ! }

منىش قول دەمروانىيە رېشە سېپە ھاتووهكەي باوکە يەعقوب و چرچى
دەستەكانىيەم لە بىرەوەرەيىدا ھەلەدەگەرتەوە دەمگۈوت :

{ دەگەپەرىتەوە !!! }

باوکە يەعقوب بە گۆمانىيىكى تاسەر لىيۇ ھاتووهو پىلۇو داچەكىيەكانى لىيک
دەناو لەرەيەكى نەرمى بە كەللەي دەكىدو دەيىووت:

{ تۇ چوو زانى ياسەمەننا ؟ ! }

منیش بەشەرمى كابانىيىكى پىكراوى عىشقىيىكى وونەوه دەمگووت :

{- خەوهەكانم وام پىيىدەلەن .. خەوهەكان ... يوسف واتە تاقانە جوانەكەى تو
ھەر شەوه بە چەشىنىك دانەبارىتە سەر رۇح.. شەويىك ھەردۇو چىڭى پې دەكتات لە
بەفرو بەنیو چىمەنەكەدا راپەكتات، شەويىكى ديان قەلبىزە قەلبىزە ئاو لەھەردۇو
پىلۇوهكائىيەوە تاۋەھى دى شەويىكى تر ھەر دە پە نجەي دەستەكانى وەك گۆانى مانگا
فرىزىيەكان بە ھورۇزم شىرى لى دەزىتى، شەويىكى دى بە ۋەنگى شاتتوو دەتكە گىلاس
نەخشى ئەو رەوە كۆترانە دەكىيىش كە لە ئىيواھى هاتىھەوە كراسە كەتائىيەكەى ئىيۇ
دەستى براکان لە دامىنە خوبىناوېيەكەى ھەلّدەفرىن و دەنيشتەوە...}

تا ئەمو شوينەي پەرددى ناسكى حىشىمەت و شەرمى خۇم بە يەجگارى دادەدراند
بەرامبەر باوکە يەعقولى گەورە سوينىدم دەخوارد كە تاقانەكەى ئەمو پىيى ووتوم :
{- دەگەپىمەدە ياسەمەندا..... دەگەپىمەدە وەك كۈرى ناو حىكايەتە
ئەفسۇناؤېيەكان لەسەر ماپورى بەيدەبا دەتخوازم ئەلقتەت لە پىيشىكى ئەستىرەكان و
كراست لە پەلكە زېرىنە بودىنەم ... بەلەن بىيت ياسەمەندا دەبىيەوە پەرى چۈلۈنەي
دەرييا!! دەبىيەوە شابووكى ئەستىرەكان بەلەن بى بەلەن.....}.

منیش ھەردۇو دەستەكانم وەك دوو بالى پەلكە زېرىنە لەبەر بارانى دا راپەكت و
لە تۆپى كراسىيىكى سې ئاودامانى كە شەمال و كىزى دەرييا يارى بە دامىنەكەى دەكرد،
بە دەنگىكى تىكەل لە دۇپەي شەونم و بارانەكان بانگم دەكرد:

{- يەلەن بىيت .....}.

باوکە يەعقولى دەپەۋانىيە درشتى ئەشكەكانم و لەرزىنى بى ئەندازەي پە نجە
كاغەزىيەكانم و دەيگووت :

{- واھىمەيە ..... واھىمە ..... واھىما .....}.

قەدەرى من ئەم رىستە يە رېانە ئەتلەسىكى گەورەوە كە ئەتلەسى خنكان و
ھەلتە كاندىنى زيانى من بۇو ھەلتە كاندىنىك كە من بۇ خۆم كامەران و بە ختنەورى ئەم و
ھەلتە كاندىنە بۇوم .

يەكەمین كات بەپىوهبەر بانگى كردىمە ژۇورە تايىھەتىيەكەي خۆيىھەوە ھەردۇوك
چاوانى وەك ناخى ھەورە بروسكە ترسىئەر ھەردۇو دەستەكانى لە نىيو يەكدا
ھەلددەگۈفت بە دەنگىكى تۈقىيەرەوە پىئى گۈوت:

- { لەبەر چى ..... ؟ ياسەمەنە فاجира ... لەبەر چى ..... ؟ ! لەسەر تەختى
قوتا بخانەكان دەنیو دەقتەرى ئىملاو وەرقى تاقى كەندەوەكان لە ساتى ليكەنانەوەو
تەواوکەنە ئەمانە بۇ ؟ ! }

- منىش وەك پەپولەيەكى ترساوا، پەپولەيەك لەلىوارى شەمعىكىدا و گۈرى
ئازارىكى گەورە بالەكانى سوتاندىنى بە دەنگىكى ترساواوە :

{ دەدى ..... دە گەرپىيەتەوە :

بەپىوهبەر وەك پەل پەنكراوى نىيو دەمى ئەزىيەپەر بىن دەيگۈوت :

{ - كەوابىن توش دەگەرپىيەتەوە !!! تا دەگەرپىيەتەوە }

ئىدى رىستەهای گەرانەوەي يوسف سەير دەزىيە فەرھەنگى زمانى منهو كەنەك ھەر
پەزىزەكانى زىيندەكىيمى ئاودۇزو كەرددە بەلکو لە لۇج و پېچى چىننەھا روانىنى
سەيرتىدا گەمارۇي داوم و فېرىدەمە كەزىكى چەندەھا شەۋەزەنگ و تارىكى قول قول
تارىكىيەك كەتەنە ترسىكەيەك بۇ من گەرانەوەي يۈسفۈكە بۇو ... يۈسف واتە
تاقانەكەي باوکە يەعقوب ..

من دەمگۈوت :

{ دايىكە خەممە دىيۇوھ ... يۈسف دەگەرپىيەتەوە ... دەگەرپىيەتەوە كۆشم پە دەكتات لە
مروارى، بەھەناسەي رېيانە باوه شىئىم دەكتات گوارەم لە پەرەي گولە ناز نازەكان بۇ
دىئىن .. دايىكە يۈسف ... يۈسفى ياسەمەنە دەگەرپىيەتەوە }

دایکە تورەتر نەگریجەی ژاکاوو ئائوزكاومى لە پىچى دەستە خىر و زەندە
قورسەكەيدا لول دەكردو دەيىكىشا بەگلۇنە چىمەنتۆى بن بلوڭەكانى حەوش دا وەك
غەوارەيەكى دوورە دەست بە خەممە تاڭانەو قۇلابىه شېرىزەكانى رۇحى كچىك شاتە
شاتى پەلە هەورەكانى دەحە پەساند بە دەنگىكى بەتال لە مىھرى دايىكانە دەيگۈوت :
-{ دىلە شە به تۆ چىسى... بە تۆ چى ياسەمەنە فاجىرا گەرەنەوە دەگەرەنەوە
يۇسف ؟! }

دەمزانى تا زىاتر لە سەر گەرەنەوە يۇسف واتە تاقانەكەي باوکە يەعقوب
بدوا باما يە دايىكە توندەترو بە جەزىەترلىيىددام خەستە تر جەستىنى شىن دەكردەوە
باوکە تورەترو ماقول تر ھاشاولى بۇ دەھىنام .

وەك كۆتىيىكى پەپو بال كراو ھەلخزاو لە گومەزى چەندەھا جەسرەتى قول
لەودىيۇ ھەممو شورەو پەرئىنە زەوەندەكانەوە لە پشت دىوارو پەنجەرەو دەرگا بى
كۆتايىيەكانەوە باىنگەم دەكە :

{ يۇسف تۆ لە كۆيى ؟ لە كۆيى تاقانە جوانەكەي باوکە يەعقوب تۆ لە كۆيى ؟
لە پەنای جەنگى وردە ماسىيەكانەوە نوستۇوى ؟ تۆ لە كۆيى كورە كاڭۇل زىرىيەكەي
ناو مىرنىشىنە شىّواو پەرپۇتەكەي نىيۇ خەونەكانى من ؟ تۆ لە كۆيى عاشقە چاپۇك
وەمرەدەكەي من ؟ لە كۆيى ماسى گەرە چاو ماتەكەي دەرييا لە كۆيى ... لە كۆيى؟!! }
براكان بە ھەر دەكتە تر دەيان كىشا بەكەللەي خۇيانداو دەيانگۇوت :

-{ يەسىيە ... ياسەمەننا .... دەبەسىا ... }

من سەركەشانەترو توندەترو دەمگۇوت :

-{ دەگەرىيىتەوە }

باوکەم نىيگاكانى وەك نىيگاى كەلە پشکۈيان دادەگىرساند دەمچاوى وەك بە¹
ھەورييىكى تال شتىن ھەر دەوو چاوهەكانى بروسکە ئاسا بە بنمېچى ۋۇرۇھەكاندا دەگىپا و
خەنجەرەكەي بەر پشتىنە توندەترو لەكىلان دەر دەھىنە دەيگۈوتەوە :

{ ياسەمەندا دەتكۈزۈم ... دەتكۈزۈم فاجира ..... }

منىش وەك ئەوەى لە تاقى ئاسمانىكى دوورەدەست دا دانىشتىپىتم ئامازەيەكى هيئۇم

بۇ دەكردەوە و پىيم دەگۈوت :

{ ئەزانم ..... }

باوکە مشكىيە رەشكەكەي گەردنى توندىتە دەكردەوە پەلەتەر ھەلۇدداي دۆزىنەوە قىلى

ئەو ژۇورە نەيىنە دەبۇو كەلە رۇۋە سەختەكانى جەنگىدا برا ترسنۇك و رەنڭ

پەرىوهەكانى تىيادا دەشاردەوە من دەمگۈوت :

{ باوکە ..... ئاخىر ئەمە خەويىكە و هېچىن تر ... }

دايكە ھەردوو لوٽى لەچكە سېپىه بى لەكەكەي بەرەدەدەيەوە سەر ھەردوو مەمكە گەورەو

شلۇ بۇودەكانى و كەقى دەچەراند و دەيگۈوت :

{ بىيەن ..... ئەو حەيابەرە ... ئەو فاجيرەيە بەرن ..... ئەو لە رەچەلەكى بى

جىشەتىيە حەپس كەن ..... ! }

خوشكەكانىم وەك ئەوەى من دايىنە سورىكى چكۈلە بۇوبىتىم زمانيان لى دەرەدەھىنام

لوتىيان لى وەرەچەرخانىم، براكانىم دېئىنە چىڭ گرتۇھەكانىيان ھەلەدەكەراند و پېشىنە

ئەستورەكانىيان توندىتە دەكردەوە و بە باوکەيان دەگۈوت :

{ بىيە .. ماتلى چىت !! دەبىيە .... }

باوکە ھەردوو دەستەكانىمۇ لە نىيۇ دەستە توندو زىبرۇ توکنەكەي خۇيدا دەگرت لەنىيۇ

حەوشەكەدا كىيىشى دەكىرمە، توندىتە بەر شەقى دەدام نۇرۇچىكى گەورەتىرى لى دەگەرتىم،

دايكەو براakan و ھەرييەكە لە خوشكەكانىم بەتوانىجەوە تىييان دەنۋىرىم و دەيانگۈوت :

{ يۈسۈف دەگەرىتىمۇ ؟ !! }

لە ئىيىر نىركەو فشارو ھانكە كانكەكانى باوكمدا بىرم لەبىكەسى و كزۇلى باوکە

يەعقوب و ھەلکۈرمانى بنىامىنى چكۈلە دەكردەوە لەبن دىوارەكاندا بەرزىتە دەگەرىيام و

دەمگۈوت :

{ من دلنيام دكەپىتەوە !! }

باوکە زياتر بە حەوشە كەدا كىشى دەكردم لە قەى توند ترى لېيدەدام شىتانە ترو
 بە جەزبە تر هاشاولى بۇ دەھىنام منىش وەك ناسىكىيىكى غەمگىن و بىرىندار لە نىيو زېرى
 دەستە كانى دا لە ئىزىز نرکەى لە قەكەنە دا پازىنە فلىش بىردووھە كانم زىيادە تر لە درزى
 حەوشە كە دەخشان و وەك كەنارىيەكى پىكراو دەگرىيام، حەسرەتى سالانىكى خەونىكى
 كۈژزاوى كچانە تقولچكى لە بەدەنم دەگرت و ھەلا ھەلا دەكردم، باوکەش زياتر
 كىشى دەكردم تا ئەو شويىنە كە ئىيىدى حەوسەلەى راكيشانى كىزى دەبوو، بىرمىيە
 ژۇورە تايىيەتىيەكەى براكان، وەك چۈن كە روپىشكىكى چكۈلە لە كۈلانە دەھاۋىت لەو
 ژۇورە ھاوېشتم بە فەلىك دوو ھيندەن نىيو لە پى خۆي گەورەتە دەركەكەى لە سەرم
 داخست و برقەكەى كۈزاندە دەردووك لىيەكەنام وەك پېرە گە نمى سەر بىزەنگى پېرە
 ژىنېكى سەلار دەلەر زىن چاوه گەورەمەستە كانم ئەو چاوانە كە يۈسۈف وەك دوو دەنكە
 تىرىي قەرسىلى باخە دوورەكانى بەھەشت وىناي دەكرد وەك لە ماراسۇنى ناشتنى
 رۇناكىيەكى ئەبەدىدا بن تا دەھات چكۈلە تر دەبۈونەوە، رەنگىشىم دەچۈوپەوە سەر
 رەنگى ئەو مەيمۇنانە كە لە سەر دوا پەلکى درەختە كان بە جىيجىكانە وە دادەنىشتن ..
 لە دوا چىركەكانى رۇشتە وەي دا بە دەنگىكى پەرپۇوت و فەرھود كراو لە ھەمەو
 ئۇمىيىك ئەگرىيام و ھەنسىك ھەنسىك ھاوارم ئەكىد،

{ باوکە ..... بۇ ؟ ..... بۇ ؟ ..... بۇ ؟ ! }

باوکە وەك ئەوھى بایەك بە دەوارىك پىئەكەنېيى بەرالپەكاندا سەركەوتە وەو بە
 تەنھا كۆكەيەكىش وەلائى ئەدامەوە .. !!

(3)

ونبۇون لە كايىه كانى گومان دا

ھەرگىز بىرم لەوە نەدەكردەوە ئەو كارە بىكم زۆرجار دەھات بە خەيالىدا وەلى
زوو پەشىمان دېبۈممەوە، ھەندى شەو بى پەروا بەنىيۇ ھۆلەكەدا پىاسەيەكى ئازام
دەكردو لەبەر خۇۋە گۇرانىيەكانى (دارىوش)م دەگوتەوە ..

ھەمېشە بىرم لە دزىنى كىلىلەكان دەكردەوە، بىرم لەوە دەكردەوە چۈناھى
بىتوانم سەقەر كەمە ناو ھەنماوى تارىكى ئەو تاكانەوە كەلىيوانە لەملوپىنوكى
رەنگىن و كەواي پىشىتە ماسى و ستىانى شىفۇنى و تاقمى ماكىيازى ھەممە رەنگ و
عەترى نازك و دەقتەرى چىكۈلە چىكۈلە ..

من ھەرددەم لە ئەدگارى ئەواندا بەتايىھەت ئەو (نازە) شىڭەلىكى نەينىم
دەخويىندەوە، دەنىيۇ چاوهكانى ئەو دا رېيوارىكى شەكەتم بەزانتايىھى كەورەي
لىيان لەيادەورىيەوە دەبىنى، رېيوارىك لەما بهىنى دوو رېييانىكدا بە ئەسەقەوە

وهستابوو له سەر خۆ جگەرهى دەكىشى، چاوهكانى وەك دلى كەو كەبىكى نازەنин دە
برىسىكايدەوە لە خۇپا وون دەبۇو.

نهوان ھەمېشە بىيەندىگى و شەرمۇنۇك بۇون بەتايىھەت ئەو (نازە)... ئەو
لەھەمۇويان بىيەندىگى ترو نامۇتر دەبىنرا، ھەرگىز لە ساتەكانى نان خواردن دا
ھېننەدى من و دايىم و بابىم و خوشكە شەرمۇنۇكەكانى ترمى نەدەخوارد، ئەو جودا
لەمن و خوشكەكانىم لەسەر سىسەمە يەك كەسييەكەي خۆى راڭشاو قۇتىكى هيىمنى
سەر دەخست..

نهوان خوشكە جوانەكانى من بۇون، خوشكە قەيرەو توحفاویەكانى، ئەو
خوشكەنەى ھەرىيەكە بە چەشىيەك زىننەگىيان دەگۈزەراند ھەر تەردەقىكىيان
ئارەزوویەكى جوداى بۇ خويىندەنەوەي كتىيەكانى مال ھەبۇو، شەوانە بەبىيەندىگى
كتىيەكىيان لە كتىيەخانەكەي بابىم دەر دەھىنناو ورتە ورت لەژىز لېۋانەو دەيان
خويىندەوە..

نهوەي زىياد لە ھەمۇويان رايەلەكانى دەھشەتمى بولاي خۆى كەمەندىكىش
دەكىد خويىندەنەوە بىن كۇتاو قولەكانى نازە بۇو..

ئەو كە ھەمېشە لەتىكىستىك دەبۇویەوە قاوهىيەكى خەستى فەرەكىدو قوم لە
دواى قوم بەددەم دووبىارە كەنەنەوەي دەقەكەوە ھەنلى دەدا و گۇمانى لەھەمۇو
شەتكان دەكىد،

(نازە) ئەو خوشكە قەيرەو سەنگىنەى من، ھەندى جار سەرى نامورادى دەنزا بە
دەرگای تاكەكەيەو دانە يادداورىيەكانى خۆى دەرەھىنناو زەنگۇن زەنگۇن
رېنۋىكى بەسەرا دەباراند بە قەلەمېكى تارىك لە سەر بۇوېرى كاغەزىكى رەنگاو
رەنگ دەينووسى { ھەرگىز يەكترى نا دۆزىنەوە } ..

کوئتاو-قیمتی بکوندیک 39

ئەو بە درىزايى دەم ژمیرەكە دەگرىياو موتالاى دەكىد، من دېقەتم دەدا لە
ھەمووان زىاتر ئەو رۇمانانەي دەخويىندەوە كە كاراكتەرىيکى فەراموش كراو و نامۇ
رۇلى سەرەكى دەبىنى..

ئەو بىيىدەنگىيە قۇل و ئەو گىريانە بى سەودايىانەي ئەو ھەمان كارى بەمن كرد
كەبىر لە دىزىنى كلىيلەكان بەكەمەوە، منى برا بچكۈلە تاقانە..

ئەو شەوهى كە دەركى تاكەكانم ترازاڭد، ھەستىم ئەكىردىن چەندان گىرىي كۆيىرم
كىرۇتەوە كىردىنەوەي ئەو گىرىيانەش بۆ خۆي كىردىنەوەي ئەو دەركە دۆزەخىيانەبوو
كە بۆ ئەبەد ڦيانى منى تىيا قەتىس كرا، بۇ من ئەو سەقەرە بۇ كەچەندەها جار
شۇرمى تىيا دەقرچىنرا ..

ئەو شەوهى دەركى ڙۈورەكەيانم كىردىو، ئەوان چۈون سى پەپولەي خالىن
لە باودىشە ئازامەكانى خەدابۇن، وىلەچۈو ھەرىيەكەيان بە جودا لە ناو يەك
لەمېر گەكانى بەھەشت دابىتن.

(نازە) رۇمانى {جىيەنلى سۆفيا} يى بىستاين گاردرى لە تەنيشت خۆيەوە
دانابۇو، لە پەرە گرافىيىكى چكۈلەدا ئەو ووتەيە (گۆتە) ئەلمانى نوسىبىو كە
لەسەر يەكەمین لاپەرەي رۇمانەكە نوسرابۇو { ئەو كەسەي لە مېزۇوى سى ھەزار
سائى مىۋۇش بە ئاگا ئەبىت تەنها بۆ ورگى ئەزى } ..

ئەو بەئەستەم بىزە لەسەر لىيان دەبىنرا بەتايىھەت ئەو كاتانەي
كە لەنۇوسىنى دەقىيى شعرى دەبۈويەوە بەدەنگىيىكى مە حزۇنابىي بۆ خوشكەكانى
دەخويىندەوە، ئەگەر ئەوان ئەرىيەكىيان بۇ بىردايە ئەو خەندىدەكى نىيانى ئەگرت،
نىيان وەك ھەموو ئەو ئىوارانەي بەنەيىنى دەرۋىشە باخچە چكۈلەكەي مال و
ھەرمىيەكى ليىدەكىردىوە لەسەر خۇ بەر قەپى دەدا، من ھەندى جار لەبن
دارەنارەكاندا خۆم حەشار دەدا بۇ ئەوهى ئاگام لە درشتى ئەتوارەكانى بىت، ئەو
بە حەسرەتەوە لەپەلکى درەختەكانى دەپوانى، دەنكە دەنكەي ھەنارەكانى

دەتلىقانىدە سەر زارى پاش گەپانىكى چەند خولەكى بەنئۇ باخچەكەدا چاوهكانى بە چوار ئەترافى خۆپىدا دەگىپا، بەكاوه خۇ دەستى بۇ مەمكىبەندە سورەكەي دەبرە، نامەيەكى چكۈلەي دەردەھىناؤ دەيخۇيندەوە، گەر بەدلى بوايە دەينوساند بەسنجىيەوە چەندان جار ماچى دەكىد، گەر بەپىچەوانە شەوه بايە وردو درشت پارچە پارچەي دەكىد دەيختە گىرفانى چاكەتە رەشەكەيەوە، من نەمدەزانى كانگاي ئەو پەرەگرافانە لەكۈپۈ دى ئاخىر ئەو ھەر رۇزە بەنامەيەكى تازەترو راژاوه ترەوە دەھاتە باخچە، ھەر ئىيواهەيەك بە چەشىنېك ئەگرىجەي دادەھىناؤ ماكيازى مات ترى دەكىد، من دەمزانى ئەو ھەناسەو ئىيەكى تايىەتى تىدىا يە، ئىيەكى پاپا، ئىيەك بەردەوامى لە خويىندەوە بى پشۇو بى كۆتا يەكانى وەرددەگىرى .. ئاخىر ھەمان ئەونىكاييانەك كەپىكى خەوبىيان ھەل نەدەيى دەلىم بۇون كەبزانم ئەو بەدواي وەرامى پرسىيارىيەكى سەخت دا دەگەرى ..

من ھەستم ئەكىرد ئەو گىريانە ناوهختانەي (ئەو) ئەو پرسىيارە پىر نەينيانەي (ئەو) ئەو گومانە كوشىدانەي (ئەو) بەلگەي بۇونى شەخسىيەتىكى تايىەت و نا ئاسودبۇون .. ئاخىر (ئەو) لە دەرەوەي بازنهى مالەۋەش ھەر ئەو چەشىنە مامەلەيەي ھەبۇو، دەمزانى لە خويىندەكەش دا ھەر بەو نىڭا نامۆبىيانەوە لە ھاپىرى و مامۆستاو بەرىپىدە مەيتۈدە كانىش دەرۋانى ..

ئەو ئەيەك لەكۆچەكانى قوتا بخانەدا بەتەنن دادەنىشت و كىتىيەكى چكۈلەي لەنئۇ ڙانتاكەي دەر دەھىناؤ لەسەر خۇ دەيخۇيندەوە، وە بەپىچەوانەي ھاوري كانەوە ھەرگىز موتالاى كىتىيەكانى قوتا بخانەي ئەدەكىد، ھەموو جار پەرەگراف تاقىكىردنەوەكانى بى ج وەرامىك دەسپارەدە مامۆستا، ئەو ھەمېشە چۈون مەرۆيەكى سەر سام و پرسىيار كەر دەبىنرا كتو مت ئەو منالە چكۈلەي كەلە پاش چەند مانگى هاتتە دونيا ھەموو رەھەندەكانى جىيەن بە دەھشەتەوە چاوجەكتە ..

من تا نه و شهودش که درگای تاکه‌کهیم کردهوه هرهله عاشورایی نه و
گومانانه دابووم، دهمویست بولته‌نها جاریکیش بن نه و چارشیوه لابه‌رم و ناخی نه و تاکه
بیینم، نه مدفرزانی لاپردنی نه و چارشیوه دهیتنه نه و داینه سوره که به فاسیله دان شعورم
کهرت کهرت دهکات، دوای تیگه‌یشتان له و نهینیانه دهربایه‌کی بهسامی سیخناخ له
شه پوی توندرو و نفوکه رتاشه و رادهیبه نه توانی یادگاریه‌کی پهمه‌یی لهکه‌ل ماسیه‌کدا
به جن بیلی، من ههمو جار به نارامیه‌کی کوشندوهه لی دچوومه پیش و پیم دهگووت،
–(نازه) تاکه‌ی نواهه بیله‌نگی دهمنیتنه وه ؟!

تائه و ددهمای دهه ماک له سهه همه مهو شته شاراوه کانی دنیا هه لدددهمه ووه...
من نه و شده وی که درکی تاکه که یم کردده و به خوم ددووت:
(دنیا به خاتر نه وی ناکه مه و که نابروونتی پیبیدرم، به قمده نه وی ددهمه ویت بگهه
نه و یه قینیه که تو خوشکه کانم و له من جودا ده کاتمه وه هوکاری گوشه گیری و خه
قوله کانت خویندنه وه بین یه روا کانت بزانم.}

نه و شهودی که روشنتمه ژوردهوه (نه) له سهر لا خهوي لئي که وتبو نه گريجيه زيونين
به سهر پهپا تاوسه که دا بلاو کرددبوبيوه، ويدجه جوو نه و شهود ته نها شهويك بوبيکت که
دواي سالانه کي شپردهي خويي به نهاره ام تيا خهوبتیت، يه که مين جار تاکه کانه نهوانه
کردهوه ولن شنکه ليکي وام چاو نه کرد که شياوي نه ووه بيت دگهله خوم بيهمه دره،
به لام دگهله کردنده ودي تاکه کي نه و دا بهسته بهسته و درقه هي گهور و نامه هي چکوله
چکوله و دياري جوان تکيله و شت پيروزي تر، به لام نه ووه دديوه ستاندم نه و دهقه دورو رو
در پرخانه بعون کله سهر پيرزمه نديمه کانه مه و هاوری کانه نوسيبيوو، ته رحکردنی
برساري گهليکي وا که نهمه هر رگيز روزگر لاه روزان برمان لى نه گرددبوبيوه ووه.

سەيرترين شت لهام بۇونى وىنهى ئاورىڭ دارى ئەو كۈرە كاكۇل رەشانەبۇون كە
 (نازە) هەرگىز وەرامى ج يەكىييانى نەدابۇو بويەوه، ئەم بە دەست ئازارىيى قولى
 ناخىخەو دەپىلااند، ئەم دەپەپىست بىگانە دلىنیاھەك تاتەندىگ بەرارايىھەكانى هەلبچىنى،

ئەو ھەرچەندە ھىچ يەك لەو نامانەى قەرامؤش نەدەكەر، مەگەر ئەو نامانە نەبىت كەلە باخچەكەدا دەيدىرانن، ئەو نامانەى كە بە تواجع زەخرەفە كرابۇون تا گۆزە ئىرادەو شۇرى ئەوى پىشكىنن، ئەو لە كۇتايى ھەرييەكە لە نامانەدا كەداوای خوشەویستيان لېكىردىبوو نوسىبىوو:

{بىم بە خشە ھاۋى گىان، سەقەرىيەك لەپارى و پىرسىيار لە شعورى من دايىه، مەملەتكەتىك لەئاڭارامى لەرۇحى من دا ھەلتۈقىيە، لە زاكىرىيە كىكىنى تر دا يادەورىي خوت تۆمار كە، من ناتوانم ئاسوھەدەكت بۇ فەراھەم كەم بىم بەخشە...!} من تا ئەم چىركەيەش نازانم (ئەو)چۇناھى بەكىردنەوە ئەو تاكەمى زانىبىوو لە كاتىيىكدا من ھەممۇ شتەكائىم چۈون خۆى دانابۇويەدە؟ (ئەو) شەوى دواتر پاش ھەست كەن بە كىردنەوە تاكەكەى تىكىرايى يادەورىيەكائى دەنلىيۇ ۋانتايىھەك نابۇو، سېيىدە بەر لەھە كەس وھ ئاڭا بىت لەسىلەي كولانە تەسکىيەكە دەرچۈوبۇو ..

بە هەر چەشىنەك بۇ بىت كەس نەيدەزانى من تاكە فاكتەرىي ئەو وونبۇنە بىن ئاكامەى (ئەو)بۇوم . بۇمن كىردنەوە ئەو تاكانە كىردنەوە تىكىرايى مەينەتىيەكان بۇو، بىزرىعونى ئەو كچە پەپولەيە بۇ كەرۈزىيەك لەرۇزان لەسەر پە نجەردەكان دەنلىشتەوە . من دەبۇ لېيىگە راپامايىھ تانەو لەگەل يادەورىي و پىرسىيارو راپايرىيەكائى خۆيدا بىزىبابا، بەنھىننى دەنلىيەكائى بىدۇزىيەوە، ھەر چەندە (ئەو) لەسەر تىكىرايى پەرەڭرافىكائى قوتا بخانە و يادەورىي ئامەو تەنانەت تاكەكەشى نوسىبىوو :

{دەنلىيام حەقىقەت نادۇزىيەوە !!!!!}

2002 / 9 / 5

سلیمانى

(4)

پېشىنىيەكانى نىچىرىيىكى سەركەش

من دەمگۈوت ئەمە ژىيەكە و پېشىنى ئەكا، وەلى ئەوان وەك عادەتى ئاسايى خۆيان قەشمەرانە دەيانروانىيە گفتەكانى من و سىڭارە تارىكەكانىيان رۇشنى دەكىرددە دەكىرددە لاقە ئەستورو توکنەكانىيان دەخستەدە سەرىيەك و پىرساتالەكانىيان لەلیيەكانى نزىك دەكىرددە .. من باسم لەۋىبۇون وەرگى خۇم دەكىد ئەوان قامكە زېرو توندەكانىيان خەرقى رەيىنە پېر توۋازوييەكانىيان دەكىدو نىگاكانىيان دور دوور هەلددىيا، وەك بىللى دالغەيان لەشۈن ھايەكى تربىيە ..

من ئەگریام و سەرم ئەكىشا بە سنگى سەختى دىوارەكاندا، ئەگریام لە خۇمدا بۇ منى چەندەها گەرەلاۋەم دەتەقاندەدە، بازىم ئەگەل چەندەها شەپۇنى بەھەرەكەتدا دەكىد، دلّم وەك كوردىيەك پەنگى داگىرساوا رىندۇكەكانى ئەوكىيان دەكولان، گلىنەكانىم چەشنى دوو گلۇپى چكۈلەي بى تەزوو هەلددەبۇن وە دەكۈزانەدە، جەستەم ھىئىنە پېرۈكابۇو چۈون پەرە كاغەزىيىكى چەند سالە بەھەر دەست لېدانىيەك هەلددەدەر ..

مەمكەكانم وااي لەممەمكەكانم ھەروەك دوو لىمۇي گوشراو
پوكابۇونەوه .ئەدگارم زەردىر لە گۆنای ھېشۈوه مۇزىكى گەبىيۇ نەوارنى
گەريانىكى قوليان دەكىد ..

من ژىنى ناو ئىيوارە گەردن كەشهكان، وەچەي لاسارىيە قولەكان و پرسىيارە
ترسىيەردەكان، ئەو ژىنى كە حەمىشە مەحشەر لە پە نجەكانيا ھاتتو چۆى دەكىد ..

قىامەت لە ژىير تەپ و تۆزى نەعلە رەشهكانيا ھەناسەي دەدا ..

من بەوانم گوتبوو كەدمەرم، تەنانەت سال و مانگ و رۇز و چركەكەشم بۇ
دياري كربىعون ..

وەلى ئەوان خەمساردوو بى باك قاقا پىيەتكەنин و خە نجەردەكانيان لە كىيان
دەرددەھىنناو قامچىيەكانيان بەرزىدەكەدەمە دەيانكىشا بەلا رانمداو وەك سەدوا
گەرىيکى كارامە و بەئەزمۇون بە دەنگىيکى گەرەوە دەيانگۇوت،

-(پەككۇ لە ژىنيك ئەگەر بشەرىت، لە خە يالەكانى ئېمەدا نامىرىت !!)

من پىيم گوتبوون لە وەرزىكىدا دەرمە عەرد رەنگىيکى پەممەي دەگرى ئىدى
ديوارەكان خۆيان دېبنەوە بە درەخت و ئىنجانە و بەرۇ بۇوم دەگرن، نىيۇ پىيلاؤەكان
پې دېنى لە شاتتوو، شەقامەكان پېدەبن لە دەنكە ھەنار شار بۇنى پرتەقال و
گىلاس دەگرى، من دەمگۇوت سوينىم بەھەمو پېرۇزىيەكان بەرۇشتىم قەدەرىيکى
تر دەنیا ئەتەنلىق، ئىسراپىلىق تر فۇو بەندەخى سورا ئەنار مەرۇشى سەيرىت دەرېزىنە
دەنیا .پەرى چكۆلە چكۆلە دادبەزى و بەكالا سى شەراب و مەزەي رۇحەو، بەجلەكى
كەتائىي و جواناوى بەدەنیانەوە، لەدەور مېزەكانلى دادەنېشى، ئاااھ پەرى گەردن
ھەنگۈينى و چاولەك بەھەستى باوهشىستان دەكتات، من دەمۇوت ماچى پەرين
مۇزىتە لە كەۋەكى ھەنار شېرىنترە لە شانەي ھەنگۈين، شەوى پەرىيىان خۇشتەرە لە
ھەموو شەوهەكانى من و شەوهەكانى ژىنهكانى دىكە، ئەوان چەقۇكانيان لە ھەسانى

دادایه وو قامچیه کانیان توندتر به لارا نمدا دهکیشاو به سه رپه نجان سمیله تیژو
چرکانیان باده داده دیانگووت:
{زنه که شه ویکی تو خوشتله له ته واوی شه وی په ربیان، دلوبه ناویکی
په نجه کانی تو له گلاسه شه رابه کانی نهوان و مهزه عه زابداني تو خوشتله له
همه مزو مه زه کانی دنیا ..}

من دهگریام نهوان دهمانچه کانیان دهردنه هینتاو چاوه کانیان و دک نیگای فسفور
ده تدکرد، من گوارنیم ده گووت و نهوان چه شنی گه له که له شیریکی سه درپراو
ده لبزه زو دابه زی خویان له سنگی عه رده که ده خشان، من رامکردو نهوان به دووم
داده هاتن، ده چوومه و دها شوینگایه که هه رگیز خه یال نه یده گه یشتی، ده گه شتمه
هر فهربیکه قارچ گیک په ره کانیانم هه تدداهیه و ده منووسی :
(وونبوو نه و ژنه هی ماجی مهست تربوو له ماچی په ره بیه کان)
نهوان بی دهربه است په رهی قارچ که کانیان له ژیر فشاری پیلاوه کانیاندا
ده پلیشانده و ده لایلویان نه کرد له بزهی تال و خه مسارد له گه مه
هه لخه له تینه ره کانی من له دووم ده گه پان و دهیان دوزیمه ووه ..
نهوان رهه را و چیه کی پیرو کامل، من نیچیریکی گه ردن که ش، نیچیریکی یاخی
له ووشی نیچیر .. من ده به ریان ده پارامه ووه، تکام لیه کردن ووه، هینده نا
ده گه ریمه ووه با وشتان، هینده نا گول اوی همناسه کانتان هه لنده مژمه ووه، هینده نا
ده گه ریمه ووه گیرفانی شه هامه تان ..

نهوان وک که شف که ری ته او وی نهینیه کانی من دهیانگووت :
 {نه مریت زنه که نه مریت، نه مریت نیچیریک تامت له همه مو نیچیره کانی دنیا
 خوشتره، دلپیکت له ته او وی دلپیکت همه مو نیچیره کانی دنیاو جه نه ت به تامتره،
 نایه لین بمریت مردنی تو پیاوه تیمان هه لدده لووشي، وونبوونت وک نیسنه نجیکی
 گه وره ئىنسانیه تمان هه لدده مژی ..}

من هەردووک چاوه‌کانم بە حەزى ئەوان ئەبەستەوەو، دەرگاکانم داده خست و، پەنجەرەکانم بییوھ ئەدا، نیو چاوانم بەتىشكۆی چاوه رقاوبىھەکانى ئەوان بەرددايەوەو پېلۇھەکانم غەرقى تارىكىيەكانىيان دەكرد و بە قامىكە قامىشى رەق هەلھاتووھەکانم لەسەر دەقتەرى نىيۇچاوانى ھەرييەكەيان دەمنووسى: {مانەوەم لە بەھەشتەكانى ئىيۇددا دەمكۈزى، دامدەزىيېت بۇنى سەمیئ و بن باخىل تان، ھەلا م دەكات بۇنى گۆرەوويى و سەبىل و دەمانچەكانىتان، سوار بۇونى ئۇتوبوس و ھىيسترەكانىتان، بۇنى بۇينباخ و چاكەت و مرادخانى و پۇزەوانەكانىتان، بۇنى قۇنەرەو پۇستالەكانىتان، بۇنى كتىپ و باروتەكانىتان ..} ئەوان گۆرەوويەكانىيان دەھىيىنايەو بەر كەپووم و بەنینۇكەدەرىيۇ خۇن گەرتەكانىيان ورده تۈۋىكى ئارەق گەرتۈۋى بىن بالەكانىيان ھەلدىكىشىو بەتالە قىزى بۇزىيان دەيان بەستەمەوەو دەيانگۇوت: {بەفرەرمۇن شۇخ تىرين نىچىر، بەفرەرمۇن بۇنى ئەو نىيرگەزى تەمواوى ئىنەكانى دنیا بۇي دەگەرپىن، سەبارەت بەمەرگىش مەرۇق بۇ ھەمېشە بۇونەورىيى درۆزىنە } من دەستەكانىم بە سىنەمەوە دەگەرت و ھىلنجەم دەھاتنى خواستم بۇ دنیا پە بکەم لەرشانەوە خۆم، كەون پېرىكەم لەكىم و جەراعەتى وەردەسىم بە دەنگى مەلىيىكى پەروپاڭ كراوى كەسيفەوە دەمگۇوت: {ھەممۇ نىچىرەكانى دنیا بۇ خوتان، ھەممۇ نىچىرەكانى دنیا، ھەممۇيان ئااھھەممۇيان } جار لەدواي جار ھەستم دەكىرد تۇنەكانى دەنگم دەگۇرا و نەوى تر دەمگۇوت: {مەرگى من لە دەقتەرى نیو چاواتتانايە، ئەمە زىنېكەو پېش بىنى ئەكت پېشىپىنى !!!!!!

2002 / 5 / 18

سليمانى

(5)

جەنگى ئاوىنەكان

مېرىدكەم ھەموو ئاوىنەكان ئەشكىيىت، سەر لەبەرى پە نجەردكان بەلىستى ئەو
پەروپاگەندانە ئەگىرىت كەبەيانىان پۇستەچىيە خەواڭوھە بەدەم چەندەھا
باويشى زل زلەوە فەرىيەدەداتە پۇستەكەوەو ئەرۋات، وەك ئەزىيەيەكى خىزىلە
كەدەنگى من لەزىر ھەناسەكانى دا تا دىت كې ترددەبىت ئەنەرنىت، من دەسکى
دەرگاكەم گرتۇھ وەك ئەوهى لەسەر پىيم بۇ شتىك كەتا ئەمەرۇ نازانم
چىيە، پە نجەكانم ئەلەرزىت، وەك ھەمان ئەورۇۋەدى كەدەستم بەئەلقەپىزى
دەركەكەي دوادىيىو پشت بالكۈنەكەي ئەوەوە ئەلەرزى پىيم ووتەوە:
— بەلام من ئىتر ئەتowanم لەكۈي تر ھەستت پىن بىكەم؟
بەلەپى دەست كۆمای ئەو نامانەى لا ئەيا كەلەگەردوگۇنى ئەو بەيانىيەدا
گەشتبۇونە پۇستى دۇرۇنامەكەي ودوا نەفەسى جەگەرەكەي لەتەپلەكەنەۋىيەكەي
بەردەمى دا كۈزىندەوە جەگەرەيەكى ترى داگىرساند، ھەرگىز چاودەپوانى ئەو
قسەيەم لى نەنەكەد.

(له هه شوينيئك ئاويئه هه بىت من له ويئ)

هيشتاكه دلم نمدو ورتەي ئەو رستەيدا لى ئەبات مىرددەكم ھاوارم لى
ئەكت دابنىشەمەدەنگىنا،،،،،، دايىم لەسەر ھيلى تىلەفونەكە يە دلىام نىستا
كەددىستى بەگوشىيەكەدە چۈون دەستى من بەدەستى دەرگاکەي ئەوە ئەلەرزىت، بىر
لەوە ئەكتەوە كەنەمە كارى كچە فالچىيەكانى مامە قۇلماھىزىمە چەند جارىيەك
داوادەكتات كەبچە سەر ھيل وقسەي لەگەل بىكم جار نەدوای جار دەنگى كپ ترو
كزوئەتر ئەبىت مىرددەكم وەك پىرە پشىلەيەكى خەسييۇ ناقۇلاو گۈز دەنگى
بەرزرەن ئەكتەوە:

ئەو كەلەجەنگى ئاوينەكاندایە، حەيشەرىيەكە بۇ خۆي ئەو كەلەروانىتە
ئاوينەكان و ئەگرى، ئەو كەنېتىر خۆي نابىنېت ئەوە دەيىنېت دەعبايمەكە
كەشەردە من و شەردەقى ئىيۇ لەزىز چىنگىيا ئەم دىيوو ئەم دىيۇنەكتات.. لەزىزلىيۇوە
قسەيەك ئەكمەم وەك ئەوهى كەبلىم ئەو كەدەعبانىيە، مىرددەكم چەندەھا جار
دووبارەم لى ئەكتەوە ئەيەويت بىزانىت ئەلىم چى هىچ نالىم ئەگەرىيەمەدە جىيگەي
خۆم بەدوای ئەو كەرتە ئاوينەيەدا ئەگەرىيەدا هەست بەنەرمى
پەنجەكانى ئەكمەم، هەست بەئەلەقان ئەلقى ئەو دوكەلەن ئەكمەم كەلە كەپويەوە
بەرزو بەرزو بەرزرە دەبوبويەوە تا ئەگەيشتە قولايى شتىك ئەو كاتانەي مىرددەكم
لەسەر تەختى سىسەمەكەي خۆي سەرىنەكەي لەباواش ئەناو بەدەستىك كەمن
بەدەستى شەيتانىيەكى پىرەلەنىيۇم دەھىنَا، نەوازشى ئەگەرىيەمى ئەكردو بەدوای
ئەو قولايىيەدا ئەگەدرا كەنیيۇدناچىل وىنەكانى ئەو وەك عمرى من لەگىرفانەكانى
ئەمدا خەوتبوو.

دايىم بەپۇستى خىرادا چەند نوشتهيەكى لەسەر پىچراوى مامە سۆقىيم بۇ
ئەنېرىيەت، مىرددەكم يەك بەيەكىيان ئەكتەوە و خۆي پى ئەسپىت من لەدۇورەوە
سەيرى ئەكمەم و هىچ نالىم ئەو لىكدا لىكدا دەيلىيەتەوە من ژنم ھىناوهنەك

جادووگەر.. جگەردەیەك دائەگىرسىنىت و پىكىيەك تىيەكتات داوا ئەكتات جىازى پەيوەندىگەرەكەى لى نزىك بىكەمەوه، زىمارەخانى دكتۆر وەر ئەگرىت داواي مەوعىدىكەم بۇ ئەكتات، نىيو كاتىزمىرىيەك لەگەل خانى دكتۆردا خەرىكى قىسەگۈرۈنەۋەيە نىيەدەن ناچىل ووشەكان بىك ئەددەمەوه ئەزانم ئەيەۋىت لەخانى دكتۆر بىگەيەنېت كەھەمۈوكەس ناتوانىت جوانى وناشىرىنەكانى ئېرە هەلگرىت، ئەلبەتە بەم زمانى من، ھەمۈوكەس ناتوانىت دەرەقەتى ئەم تارىكىيەبىت كەنورىك بەفوارە لەئىرەيەوه ئەپزىت، خانى دكتۆر نىگەرانى منه داوا دەكتات كەقسەم لەگەل بکات مېرددەكەم دووبىارە لى دەكتاتەوه كەناتوانىت، ئەو خىيراتلىن كاتم دەداتقى بۇ سېبى پاش نىيەدەپەتەنەنەنەسەر چىراپاكەي خانى دكتۆر رانەكشىم، مېرددەكەم جار جارە مەلە قوتىيەك ئەكتات ئەيەۋىت لەنېيان من و خانى دكتۆردا كەسى سېھەم بىت، بەلام خانى دكتۆر تكاي چۈونە دەرەوهى لى ئەكتات و بەنېگايەكى مېھر پزىيەوه لەمن ئەپوانىت و نەرمە بىزەيەك شەيتانىيەنە لەسەر لىيۆكەنانى دائەگىرسىنىت و بەنېي دەيدەها چىرۇكى دەرونى دا دەمبىاو دەمبىا، ھەرچى پەلەترە دەيەوي ھەمۇو دەرگاكانى بۇ بىكەمەوه وەك ئەوهى لەئۈرىكى شۇوشە بەندابم ھەمۈئە و شتانەبىيەنە كەسىكى تر نەيىينىيە، تكاي لەخانى دكتۆر دەكەم كەمن نەيىنەكەم نىيە، بەلام ئەو ئارامتىر لەمن ئەپوانى و بەسەبىرى حەكىمەكەدە تىيم ئەگەيەنېت كەچاۋەكانىم وانالىن، ھىچ قىسەيەك ناكەم، ئەمەۋىت بىرۇمەدەرەوه تكاي لى ئەكەم كەجاريڭى تر بىيىنەمە خانى دكتۆر مېرددەكەم بانگ ئەكتات و وەك ئەوهى كەبلى:

— دۇوناڭى من تارىكايەكانى ئەم ئاوهدان ناكاتەوه !

مېرددەكەم ھەناسەيەك لەقەزا تارىكەكەى من وەرددەگرىت و جگەردەيەك دائەگىر سىنېت و تالە تىيۇزبەكانى سېيىلى ئەكرۇزىت..

دایکم رۇزىنە بەرددوام تىلەفون دەكات، براکانم خايىلە خراپ دايىان ئەگرىت، خوشكە ئەمۈرەكەم تىكا لەمېردىكەم ئەكتە كەھەرچۈنىك بىت درەقەتى ئەم تارىكىيە بىت كەپەرىۋەتكە ئەكتە عومرى من، چەندەدا جار فاكس و مەيل و تىلەفونم بۇ ئەكتە ئاكى تەنها رېستەيەكىم لى ئەكتە و هېيج نالىيم مېردىكەم جىيگاى خۇي لەجىيگەكەي من جىا ئەكتە و شەوانە لەبالكۆنەكەدا ئەخەۋىت، ھەندىك جار ئاكام لىيە بەدرىيەوە سەيرىكەم ئەكتە و هېيج ئاكات، من ئاواينەيەكى چۈلە لەستيانەكەمدا درەدھەيىم و شەوانە بەرلەوهى شتىك بەناوى خەممە دەنگىرىت لىي ئەپوانم تازىياتر لەو بروانم قوللىرى خۆم وون ئەكمەم بەلام من ئەم ووبۇونەم پېچۇشە، مېردىكەم ھاوار دەكتە دەبىيە دەعەجان، خەسوم تىلەفونەكە دانا خاتە وەو ئەقىزىيەت:

— هېيج شتىك لەدۇراندىنى تۆسە ختر نىيە.

خانمى دكتور دوبىارە تىلەفون ئەكتە وەوەتەنیا ئەچمە ژۇورەكەيە وەو ئاكى لى ئەكمەم هېيج نەلىت دەست دەبىم و لەستيانەكەمدا ئاواينەيەك دەرەدھەيىم خانمى دكتور لىيە و درەدگەرى و دانە چەلەكىت، ئاواينەكە لەدەستى خانمى دكتور دەكەۋىتە خوارە وە توپىن ئەقىزىيەت، من دائەنەنەممە وەو ئەممە وەت كەرتەشکاۋەكانى ئاواينەكە پېكەوە بىنسىنەمە وە لەبىرم ئەچىتە وە كاميان منم و كاميان ئەۋە، خۆم لەنييگەردى ئاواينەكادا وۇن دەكتەم هەرچەند دەكتەم كەرتەكانم بۇ ھەل ناگىرىتە وە، ئەوەندەماندۇنە بىم سارد سارد ئەكتە وە سەرگەردى شووشەكان، دەست و پىلم خويناۋى ئەبىت ساردارىيەك ئەمەرى، لەناؤ ئەوساردارىيەدا ھەمووشتەكان وون ئەكتەم، دایكىم دووئەنەدە تر پارە بەمامەسۇقى ئەيات، مېردىكەم پاڭەتىك شىرىنى بۇ خانمى دكتور ئەبات و ھاۋپىكەم بەبۇنەي سالىيادى لەدایك بونمە وە لەنامەيەكى دا بەخەتىكى شېرۇزە ئەنۇسىنى:

(خۇشحالىم كەجەنگى ئاواينەكان لەخەۋىنىك زىياتر ھېچى تر ئەبۇوە!) .

2004/12/ 23

فەردۇسا

(6)

ئايەتكانى باوكم

دەمزانى باوكم ئەمەرىت من ئەم رىستەيم لە تارىكتىرين بۇزەكانى خۆمدا
بەدايىم ووت، وەك چۈن لە تەنباكتىرىن نىيوارەكانى باوكم دا دىننیابى ئەو
كارەساتەم لە نىيۇ چاوانە ھەمېشە گۈز و ھەمېشە ھىمنە كەيدا ھەنگرتبوويمە وە
بە چەپۈكىكى پې لەكىنه وە كىشىا بە پىشتما و بە دەنگىكى وەرەس كەرەوە پىي
ووتە:

فاجىرىدى دەيابە، ھەر ئەمزانى بۇزى دابىزىنى تو لە سەر خانووه بۇر
ھەنخلىيىسكانى من لە سەھۇل بەندانە كەى پشت كەورگ، نىشتەنە وەسى جارى ئەو
بایە قوشە دەشەي سەر پاسار وەيشومە يەكى گەورەتىر لەمە گەورەتىر لە سەر
خواردنى جوانە مەركە لە مالە كەى من دا دەننىشىتە وە ...
من چوارھەمین كېچى مالە باوان بۈوم بەلام دەمكىدەوە ئەو كېچە ھەمېشە
دەركراو تەركراوە،

كە دايىكم دەيپوت:

(ئەو كچەرى خودا بۇ درېزەدان بەنەفرەتى شاھانەئ خۆي فېرىدايە
كۆخەكەمەوه)

باوکم دەيپوت:

(ئەو پىغەمبەردى كە خودا بۇ پەيامىكى ترو بۇ موعجىزەيەكى گەورەتر بۇ
شىيىك كە من نازانم چىھە خستويەتىيە مالەكەمى منهوه)

من دەمگۈوت:

(نا... باوهەكە من پىغەمبەرنىم من شىيىك نىيم جەڭلە خۇينىدەوهى تەلىسىنى
نيڭاكانى تو)

دaiىكم شاتە شات وەك پىرە سۇزانىيەكى قاشقۇنجى باز دەيگۈوت:

-بىپەرەوه دىلە شە!

باوکم دەگەرياو من لەگەريانەكەيدا دەنگى ئەمە مەددووھ پەتروكَاوانم دەبىست كە
پارچە پارچە سوقان سوقان يەكىيان دەگرتەوه، هاوارى ئەو پىغەمبەرانە
دaiىئەچەلەكەندىم كەھەمۇويان ھاتبۇونە سەرقۇك و دەيانپۇانىيە دىلې كال وەبۇوى
كتىيەكائىيان و تەماھىيان لە كتىيەكەى بەر باخەلى باوکم دەكىرد، ئەو كتىيەكە
ھەر ھىيىندەي نىيۇ لەپى منايىك دلۋىپە دلۋىپە بارانى لى ئەتكاوا بۇن سارد و بۇن
گەرمى ھەر دەم دەيپەنەكەى بۇون سەراسىمەئ ئەكىدىن، سەراسىمەئ ئەو خوايانە لە
خشته ئەبرە كەلە گەريانى ئەو تەرىق ئەبوونەوهو ئەيانگۇوت:

- (تەواو شەوى خوايەتى نىيە)

وەك گەلە پالەوانىيەكى دۆراو ئالاڭائىيان لە بەرپىي دەچەقاندو باوکم دەگەرياو
من ئەوکم دەكزاپىيەوهو دەممۇوت:

(باوکە ئەو ھەمۇوه دەستە كوا بۇ ئالا!)

دايكم كەچاوى بۇ پاشماوه شاھانىيەكانى باوكم مات دابوو، جىرىھ جىرى دىيانى
چىنى ئەو ئاسمانانەن دەھىنایەوە زەلزەلە كەلەيەكەمەن رۇزى خەليقەتمەوە دالغە
گرتىبۇونى و ئەيپوت:

- (ھەرپەنجەيەك و ئالايەك ھەرنىيگايەك و دەنگىيەك)
باوكم چاوى ئەبرېيە نەمى نەمى ئەو بارانى كەلەسەر رۇحى من سەماي ئەكىدو
كاسەسى سەرى لەنیيۇ لە پەچرچۇلۇ و سىسەكەيدا راڭەگرت و ئەيگۇوت:
-(ئەى تۆچى ئىگىن ؟)

- (ھەر ئەودى كەووتىم باوهكە ھەر ئەودى، ئەوھەمۇوه دەستە كوا بۇ ئالا ؟
باوكم ئەپەشۈكىاو وەك ئەو كۇتىرى لە دالغە ئەو ساقچەيە نازانىت كەبۇى
پىئەكەنیت، ئەو ئايەتاناى ئەخويىندەوە كە شىتكىيان لە تۈرۈھاتى گومانە
كوشىنەكانى و تۈرۈھاتى جەنگە سارددەكانى من و دايكم ھەنگرتىبىيەوە، كەپۈوى
بە بۇن خويىنى ئەو ئەستىرەنەوە دەندا كەلەيەكەمەن رۇزى خەليقەتە لە يەكتىرى
عاجزبۇون ..

لەيەك كاسا دىيرۋانىيە ئەو دلۇپە خوبىنانەي كەلەناجۇرلىيەكانى يەكتىرىيەوە
ھاتبۇون، گۆيى لە بەدرو خىستەوەي كىتىۋە ئاسمانىيەكان ئەگرت لە يەكتىر ..
باوكم تۆزى تۆزى ئايەتەكانى ھەلەددايەوەو بەبۇتا نائۇمىيىدى فەرمۇودەكانى
ئەدۆزىيەوە و قۇپىچەكانى كراسە بۇزىكە ئەكىددوو توکە سېيەكانى سەر سنگى
لە بەرلەيلانى ئەو گەردەلولانە ھەل ئەخست كە خۇي دەيگۇوت (دىيويىكى تەرە لە
ئاپاستەدى دىنيا ..) ئەگرىياو چاوى بە حەشامەتى ئەو مردوووه پىتروكواانەدا دەگىرإ
كە چىنگە كېرى و پارچە پارچە ئەيانوپىست بگەنەوە نىيۇ لەپى و كتىيەكە
بىكەنەوە ..

نىڭاي ئەو پىغەمبەرانەي دەبىنى كە سوالي دلۇپىكىيان لە شەونى ئەو
ئايەتانا ئەكىد كە لە ھەناسەي گەردەلول و دەريياو ئاسمان و ئەستىرەكان و

لەيلانى سنه وىھەرەكان كۆي كربووپىھە، ئالاي ئەو خواوهندانەى كە چۈون گەلە
گەلە جەنگاودارانىكى دۇراو لەملاو لايەوە كەوتۈپۈن ...
من دەمگۈوت :

(باوه كە بىر لە چى ئەكەيتەوە ؟ شەرىعەتىكى تر بۇ دنیا !)
باوكم وەك پەشىمان بوبىتەوە لە پېغەمبەرایەتى دەپروانىھە چزوی ئەو
كىنگرانەى كە من دەم ئەكەماندۇو ئەبۈوت :
- هەرشتەو شەرىعەتىكى خۆي ھەيە نىكىنا، ج بى شەرىعەتىكە شەرىعەتىك بۇ
شەرىعەتىكى تر دابىنېت ...)
من ئەگر يام بەدايىكم دەپۈت :

- (بەلام باوكم ئەمرىت)
دايىكم كە ھەميشە مەلولىيەكانى منى دەگەرەندهو بۇ پەيوهندىيەكى تايىھەتى
نیو ئەو ژوورەدى كە جىڭە لە پەپە پەپە دراو ئايەتكان و ونبۇن لە خۆلەمېشى
ئايەتكە سوتاوهەكانى باوكم و هيچى تر، نیو چاوانى لىيم ئەيا بەيەكداو چىنگى تى
ئەكرىم خوشكەكانىمى فير دەكىر دەرە بەرەنەوە پابۇسەكانىم و ھەرىيەكە لە
يەكەم دووهەم و سىيەم و كچى لى ئاندەدام بانگم بکەن :
(كچە تىياترۇكە، بېرىڭە سازنە !!)

من وەك سۆفييەكى جەزبەگەرتوو زەرگەن لە خۆم ئەداو سىنەم لەزىز ئەم دۆپە
بارانانەدا رائەگەرت كە لە دېئىنى باوكم وە ھەللىخىلىسىكان ..
دەپروانىھە گۆچانەكەى كەتادەھات زىادەتر بەناخى خۆلەكەدا رۇدەچوو،
ھەنگاوه چكۈلەكانىيەم دەزمارد جى پېكەنەم بەزمان دەلسەتەوە پاژنە چكۈلەكانىيەم
ھەست پېيدەكەرد لەسەر دىلم بەو شىۋىدەيىي كەۋام ئەزانى ھەمووگەردون و ۋىيان و
دنىيا وەك بەردىيەكى گەورە شانى لەسەر دلى ئەو داداوه تەماشاي لىيۇھە دەش

داگه راوه کانیم ئەکرد و تەزبىجە سپىھەکەی گەردنى ئەو تەزبىجەی کەخۆى دەیگۈوت:

(هەر دەنگىكى لە ئازىكىكەوە وله شەریعەتىكى تايىھەتى خۇيەوە ھاتووه!!)

من دەمۈوت :

(باوهەكە شىئىك كە با نەمرىت .)

باوكم تورەترو ماندۇوەر كېيىبەكەي دەنما يە سىنەيەوە نىيۇ لە پى پې دەببۇ لە خوين پىلۇوه کانى بەرز دەكردەوو دەنگىكى كال لە چاوه کانىيەوە فيچقە ئەکرد .. دووبارەم ئە كردىوو

- (باوه كە نابىت تۆ بەرىت)

باوكم گۇرى لە گەورەيى و تەنھا يى خۇي ئەخواردەمۇو بە دەنگىك جەستەي پتروكاوى مردۇوه کانى دەبرەدەوە نىيۇ گۇرەكانيان، تەماھى لە نىيگاپىيغەمبەرەكان و دردەگرت سەرى شەرمەندى خواكانى بەرزدەكىردىوو دەيىووت:

(نا .. نىكىنا مردىنىش شەریعەتى خۇي ھەيى، بى شەریعەتى ئەۋەيىد دەست بۆ شەریعەتى مردىن بەرىت)

باوكم ئەبىنى سىنگە خىنى چوون مەعشوقىكى كەلەگەت مردىن رائەمۇوسى، وەك مەلۇتكەيەكى چۈنلە چۈنلاھى دەمى دەنما بە گۇرى مەمكى زىيانەوە واش مەمكى مردىن ئەملى ..

من دەمگۈوت :

- (باودكم نامىرىت، باوكم هەر پەلىكى لە ئەستىرەكەيدا يە هەر ئايەتىكى لە تەبەقە ئاسمانىكى تردا دەدرەوشىتەوە هەر فرمىسىكىكى لە لە پى گەلايەكدا نوستووه)

بەرددوام دەمۈوت:

(باوکم نامريٽ)

گه رده نولم خه بهر ده کرد و ده، ده ریام ئه هینایه و تکا، به ئه ستیره کانم ده ووت
هه ریمه که تان شه ریعه تیکی خوتان هه يه بى حورمه تیه دهست بردن بو
شه ریعه ته کانتان باوه گه وره من وانه لئى ! ..
تا ئه و پوژى كتىيە کانيم کرد و ده، جه سته که و تووی ئه و ئايە تانه م بىنى
به سه ریمه کتراو نیو له پم به خوله میشى ئه و ووشانه ره شبوو بوهى و ده کله ده مى باو
گه رده نول و زدیان و ده ریا کانه و ده و ده رتى بوا ..
ئه و ئیواره يه و ده قه ره چىكى قه مور فه قيانه كه دايكم راهه كيشاو ئه ممووت:

باوکم مرد... دد

دایکم دانی بو کوترو مریشکه رهشه‌کان رو نه کردو و هک بایهک به دهواریک
پینه‌که نیبیت یاله سپیه‌کانی به ملاو لای گه‌ردنی دن شور کربدبوویه و سنگه چرج
و مه‌مکه شل و ببوده‌کانی و هک له چاوده‌پوانی دهستانیکی تردا جیا له دهسته
زیره‌کانی باوکم دابویه بهر شنه‌شنى سنه‌ویده‌کان و شه‌هوهتی ژنانه‌ی خوی
نه‌دبوت:

2004

فہرنسا

(7)

حىكاياتە خەيالىيەكانى ئىنيكى تەنبىا

سەرەتا گومانم لە وەھبۇ كە بىتوانم نەم حىكاياتە بنوسىمەوە، من دەمگۈوت
كە ھەرگىز نەم حىكاياتە نازووسىمەوە ھەستم دەكىد زۇرىنەى سات نۇوسىن كروكى
حەقىقەتەكان دەپوكىيىتەوە، بە تايىيەت حەقىقەتەكانى خەونىكى كە دلىيا
نابىم كە دلىيا نابىم كوت و مت چوون خۆي رايىلەي بىرم و بىنوسىمەوە ..
بە ھەر حال پازىدە سال دەمەوى ئەم حىكاياتە بنوسىمەوە، ماخۇلانە لە
سەۋازىي ئەم خەيالە ئاۋىسانە خۆمدا رۇوتتى راپكشىم بە در لە ھەر
ھەلچۈنىكى چركە ساتيانە حەقىقەتى خەونەكان بىكىرەمەوە، حەقىقەتى
خەونەكان، ئەردى حەقىقەت ..

حەقىقەتى كچىك لە دىيوو تارىكىيەكانەوە خوازىيارە پېشىۋەك بات ..
كچىك بەلىقاي شەوهكان شاگەشكەيە، كچىك لە بەر جرييە ئەستىرەكاندا
سەماي پەتىانە بە رۇحى خۆي دەكتات، كچى جودا لە خانەكانى دىكە خەون
دەبىنى ..

لیتان ناشارمه له ساتى نووسینه وەي ئەم چىرۇكەش دا ھەر سەراسىمەم لە درېڭىز نەفە سەكانى، گەپاندۇھە ھەمېشە بىيەكانى، ھەرچەندە ئاسودەبىي من بەردەوامى لە سەقەرەكانى ئەمەدە وەرددەگرىت..

پازىدە سالى تەممە نەمە تەنها شەۋىيەك ھەستم بە چۆلى پەنجەكانى نەكىدووه تەنها شەۋىيەك ھەستم بە چۆلى پەنجەكانى نەكىدووه، تەنها شەۋىيەك نىگام خالى نەبۇتەھە لە ئىگا كەردىنەكانى من درەنگ ھەستم كەردىنگ دلۇپەھى جەياتەم لەنىيۇ لەپى رېستەكانى ئەو دا وەستاوه

من بەر لەنووسینە وەي ئەم حىكايىتە ئىيۇ قەدى يەك يەك كىتىبەكانىم ھەلەددادىيە وە كۆچە بە كۆچە ئاپۇرەكان دەگەرام، لە ھەناوى كامىرا كاندا پالىم دەدايىھە سىنگى خىابان و سىلەھى كولانەكانىم تەى دەكىد، بەورد بىنەكانى زاكيىرەمەدە كۆڭاۋ سىنورە دوورەكان و تەختى قەرالەكانىم دەپشىكى.. من بەردەوام بە دووئى ئەمەدەرام بېبورە بە دووئى شىدا دەگەرپىم ..

پازىدە سالە ئەمەوى ئەھىم راستەقىنە بىلۈزمە وە لە فەنتازيا كانىم بىھىنەمەدەرى، ھەرچەندە گەرنىتى ئەم گەپانە بەمەرگى خۆم دەكەم ..

ئەو ھەر شەھە بەچەشىنە لىياسىكە وە دەھات، شەۋىيەك عەگالىيکى رەش دىداشەيەكى سېيى، شەھە دى كۆت و شەھە دى كۆت و شەھە دى مەراد خانىيەكى خاكى، شەۋىيەكى كەش كابۇيەكى شىنلىكى و پائتۇيەكى دەشى تارىك بەمەل پىچىكى دەنگاۋ دەنگە وە ..

چۈون ئەم ساتە ھەمەمە شەتكەنەم لەيادە، يەكەمەن شەو تاكى راستى پەنجەردە دانە خراوەكەمى بە لەپى دەستەكانى كشاپىنە دواوه، بە قامكى شەھادەتى پەردە شەكىرىيەكەى لادا و بەھۇنىيگا حۆل و ئەفسون ئامىزانە و بانگى كەرمى، بانڭى كەرمى كەيادىم بىت تائەم چىركەيە ج كەسىك بەھەشىنە ئىيۇ نەبرەدۇوم..

هەستم دەکرد ئەو پىتانەي نىيۇي منى پىك دەھىنَا ھەريەكەيان دلىپىنى
 هەنگۈوينەو لەسىنەي چال چائى شانەكەيدەو ئەپڑى .. بى خشپە دەرگاي ژۇورەكەم
 ترازاڭدو بەدىوارەكەدا بازىم دايمىھە دەرى چاوهەكانم دەركەدەوەو ھەستم دەکرد ئەو
 بۆخۇي شەبەنگى نۇورەو سەر لەبەرى كەونى رۇوناك كەردىۋەو ..
 من بەرددوام بەدۇويىدا رام دەکرد دەستەكانم نەيدەگەيشتنى بەرددوام رام
 دەکردو نەمدەتوانى بىگرم، يەكەمین شەو پاش شەكەتبۇنىيى بى ئەندازەي رۇح و
 جەستە لە فەزايىيەكى لىيۇ دېز ئەتەما دۆزىمەوە، دۇوھەمین لەماپەينى عەرد و
 ئاسمانى دا، ئەو كە بە حەواوە بۇ پەلىكى لە ئاسمان و پەلەكەي دىكەي لە
 زەمین .. سېيەھەمین سات لە كەڭۈۋە پەلە ھەورييىكى مەيلە خۆلەمېشى دا بىنیمەوە،
 چوارھەمین دەم لە بانىزە ئەستىرەيەكى تەننیادا، كە تا نۇوسىنەوەي ئەم
 حىكايەتە تا ئەم چىركەيەكى كە دەمەوى بە دەستنۇوسەكانى خەونىيىكى گەورەدا
 بىرۇمەوە نازانم ج نىيېكى ھەبوو ..

ئەو ھەمېشە ھەستى دەکرد من وەك تارمايىيەك بە دوايىيەوەم، بەھەمان چەشىن
 منىش بۇ خۆم ھەستم دەکرد سېيېھەرى ئەو ھەمېشە لە بۇونە دەپڑى ..
 بە ھەر چەشنى بۇوە توانىم بگەمەوە لای ئەو، لە سەر نەرمائى سەۋۆزە گىاكان
 دانىشتىبوو، چەلە ئېرگۈز لە چالاى پەنجەكانىدا روابۇو، ھەردوو چاوه
 خۆلەكانى ھەللاڭ سۈورىيان گىرتىبوو ..

ئەنگۈستەكانىمى گىرت و ھەستايىيەوە سەر پى، قىياھى شۇرەبى ئاساي نم نم
 نىيانى لېدەتكا، قىزە خاوهەكەي نەرم نەرمى سۆزى كەوكەبەكانى تر لەيالانى
 پىيەكەد، يەكەمین قوبۇچەي كراسە دەشكەي كەردىبوو، تووکە نەرمەكانى سەر
 سنگى بە وورده باكە بىزە دەيگەتن ..

پەنجە كاغەزىيەكانى بە گۇنا گەرد گەرتووە كەمدا ھىنَا، چاوهەكانى
 بەماتىيەكەوە لەسەر پاكى بەزىم راگرت ..

تاله تاله سیلی کە هەر دەتكۈوت نەرمە گیای قەد پائىكە تا سەر
لیوهکانى ھاتبۇون، دېئىنە قەنۇزىيە تەنكەكە چوون بەشانەي حورىيان دا ھاتبى
دەپىرىسىكاپىيەوە ..

بەئەستەم لیوهکانى بىزاندۇ ددانە سە دەفييە پاكىزەكانى بە دەركەوت، پىلۇي
چاوهکانى بە چاوهکانىم دا گىپراو لەگەل لەرىيەكى هيىدى سەرييا پىپۇوتىم :
}- وادم بەرى كە ئىدى نەگەرپىتەوە ئەۋى .. ئىدى نەگەرپىتەوە كەونى
گەرلاۋەكان .. وادم بەرى ئىدى من بە تەننیا ئا .. من .. بەتەننیا پىباۋى ناو
خەونەكانت بىم، وادم بەرى لەو پەپرى شەڭانەكانتەوە، لەو دىيو فە تارەت و
نائۇمىيىدەكانتەوە، دوور لە مەيدانى زۇرانبازىيەكان، ماڭىك لە دلۇپەي ئەم چەل
نېرگەزانە و بە تەنپىشىت ئەم پەنكە گىيايانەوە، ئەم ھەسارە تەردبىوو دواھەمین
ژوانگەمان بى وادم بەرى .. واد .... واد ..... واد
من گشت شەوانى بە مېھربانى خانمىكى پەزاوىز كراوهەوە قامكى چاوهکانى
دەگۇوشىيەوە لە رۆحى پەتىيانە راڭەكشام بە ھەمان نىيانى ئەوهە دەمگۈوتەوە :
}- بەلىن بىت {

من، ئەو.. ئاھ پىباۋى تەنھاين ناو حىكايەتەكانى من، پىباۋى ناو ئەفسۇن و
فەنتازىيايەكانىم لەسەر تەختى لە شەمۇبۇ دروست كراو دايىدەنام گولە پاتۇنىيائى
دەورانىدە ئەگر يىجەكانمەوە ئەستىرەدەكىردى بەنینوڭەكانمەوە، بە يەخەبەندى
زىوين درزى كراسە ئاورىشىيەكەمى پېكەوە دەنۋووساند .. ئەو گەپىدەي ھەرىيەك
لەورزەكان و تاجىرى ھەسارەكان بۇو . ئاوزنگى لە دەخشەكە دەداو لەگەل ھەر
گەرلاندۇيەكى دا بەندى كاغەزى پەممەيى و بەستەيە خامەى دەنگاۋ دەنگى بۇ
دەھىنام ..

کۆتاو ئاسیلتی بکۈزىك 61

ئەو لەگەل ھەر گەرانەوەيەكى دا سەرى كاسى لە سنگى خۆيدا وون دەكىد و
پەنجە شەشائىيەكانى لە كەزىبىخ خورمايىيەكەمدا دەناؤ بەسەرى پەنجان ختۇوكەي
بن سەرمى ئەياو بەددم پېتىرىدىنى جىڭەرەكەي دەستىيەوە پىيمى دەگۈوت :
- {بىنۇوسە دەبىيەمە شارى نىرگەزەكان، بىنۇوسە بە كولانى ناز نازەكاندا
دەبىيەخشمەوە، دەيدىم بە پەپولەكان، بىنۇوسە چاوهگانت بىكەرەوو نەزەر كە،
نەزەر لە قۇلى دەرييا، نەزەر لە بۇونى ئىنسان، نەزەر لە سارد بۇونەوەي عەشق
لە وەرزە تاكەوتاكەكاندا، لە ھەممۇ شتن، ئاھ.. لە ھەممۇ شتن .....

ئەو لەگەل ھەر ھاتنەوەيەكى دا چەشىنە قىسانىيەكى بۇ من دەكىد، جۆرىيەكى دىكە
كەونى بۇ راچە ئەكىرىمەوە. ئەو تاجىرى ھەسارەكان و گەپىيدى دەرەكەن بۇو.
ئەو پىاوابى ناو خەونەكان حىكايىتە ئالىتوونىيەكانى من بۇو، خەونەكانى من، منى
تەرىك كراوو فەراموش كراو، خەونەكانى من، زىنندەگى ھەلا ھەلا و شېرزاى
كچىكى قەميرە .. ئەرئ قەميرە !! قەميرەيەك كە ھەر لەيەكەمین دىدارى ئەودا،
بىبورە دىدارى من دا بۇ ئەو ھەستى نۇوسىنەم تىدا خەملا، ھەستى نۇوسىن و خەون
بىنین .....

پازىدە سالە .. پىم وايە تەھەننەيەكە من ھەمان خەون دەبىنەمەوە، وەلى ھەر
شەوە بە چەشىن قۇدرەتى بەردەوام بۇونەوەم دەداتى ..
ئەمشەو لە كۆتاھەمین شەھى نۇوسىنەوە ي ئەم حىكايىتەدام، حىكايىتى
پازىدە سال !!! ھەرچەند گرنىتى ئەۋە ناكەم بۇ يەكەمین شەھى سالىيەكى نوى، سېھى
كە ھەستامەوە بەر لە تەكەندىن دۆپە ئاورنگەكانى گەردنەم بىتۇانم ھەمان
خەون بەھە شېرزاىيە بىگىرمەوە ..

(8)

دواھەمین دۆسىھى سۆزانىيەك

لېندا تۇوندتر و تۇندترو دىيگۈشىم بە خۇيەوە و بەشىيەدەك دەگریا كە من
نەمدەتوانى ئەو تالانە مەودايە جىابكەمەوە كە جەستەي منى سۆزانى و ئەھۋى
فرىشتەي پىڭەوە نۇوساندبوو، ھەناسەكانى تا دەھات كورتترو پچىر پچىر تر، لە
زىئەنەرەي مەمكە شى ودبۇو داچەكىيەكەندا تەكانى دەدا ..
كەللەي سەرىيم لە نىيۇ مەملەتكەنى دەستەكانم دا راڭرت و نام بەسىنەي
خۆمەوە و پېم ووت:

—بەلېن بىت ئەگەر بەته نەما بۇ توش بىت من دەگەرپىمەوە ئىيرە !!
لېندا لە زىئەرەوە بە ھەستىيەتىزىوو و دلىكى گوشراو، بەلام بە نىگايەك
جىاواز لە ئىيوارە پايزىيەتىزىوو بەپېش دەپروانىيە من، وەك خانە
گومانى وەها بەلېنەك لە سۆزانى ھەم بکۈزىكەوە تىيى دەپروانىم .. ھەمان ئىيوارە
ساردترىن پايزى نۇ مانگ لە مەوپېش، جەڭەرەكەم بۇ داگىرساند و قەرمۇم
لېكىد، بەلەرەي سەرى ئاماژەي بۇ كەردىمەوە كە جەڭەرە ناكىشى بەلام ھەر بە نىگا

ساردوو بهو نيرقه بن سنوردهوه له مني نهرواني و ليوهكانى خوي نهكهست.. تمام
ليكيردهوه كه بو بهو چهشهنه تيم دهروانيت، پيم ووتدهوه چي شتيك له چاوهكانى
مندا ديارة ئايا شتيك هميه شياوي نهه موو تى روانينه بن كوتاييانه تۆ¹
بىت، نهه ساردىترو كينه بارتىر ووك نهه وهى تف لەهه بىكت كه فرينى
داوهته ژوررهكهى منهوه نهبيوت:

که واته من نیستا له ژووری هم سوزانیه ک و هم بکوئیکدام .....
 جگه رویه کی ترم بو داگیرساندو تکام لیکردهوه که بیکیشی .
 ودک نهودی ههستی کردبیت خوا توره ترین ناگری خوی له به ختیا هه لکردهوه ،
 هه ردودو چاوه حؤلله کانی سه ردو ژیز ده کردهوهو به ده نگیک ده هیندهی پرتر له
 گه روی خوی هاواری کردهوه :

نایا ایکیشممم، پیم و وته وه :

قەدەرى تارىك كە ھەرگىز قە دەرى راستەقىنەي من نەبۇون و نىن .. !!

-نا.. تو له دوای حه قدهه مین سهر جیبی و حه قدهه مین بکوژیبه و
هاتویته نیره، مگهار له دوسيه که تانا و نه نوسراوه؟

-ئەمە ئەو دۆسییە يە كەمن خۆم لە تارىكتىرىن بەيانىيەكانى خۆمدا بە دەست
و پلى مەرەكە باوييە وە لەگەل سەرجەمى وىنەي ئەو پىاوانەي كە پاش نۇوستىم
لەگەل ھەرييە كەياندا بە ھەر شىۋىيەك بۇبىيەت لە شىۋەكان كۈوشتبۇومن و
ھېنىابۇونە دادگا ..

جهنابی دادور ئەو پیاوهی کە ھەموو رۆژهکانی تەمەنی لەو دیوو چاویلکەیەکی تەلخ و لە سەر کورسیهکى ساردارلە رۆحى من و لە حەقیقەتى خۆی کوشتبىوو وەک نۇوهەی لە راو گردنى مەركى خۆي گەراپىتەنەوە نەبىووت:

- ئااخىر نە ئەم چاوانە و ھەروەھا نە ئەم پە نجانەش، حەقىقەتى كە سىكىم
بۇ ناگىيەنەوە كە ھەم بکۈزۈك و سۆزانىيەك بىت .
پىيم ووتەوە :

{ جەنابى دادور لە ھەلە دان، من تەنانەت تەواوى وىنەكان و كاسىت ئەو
شەوانەشم لەگەل خۆمدا ھىنناوه، تەنانەت دوا نىگاۋ دوا قىسى ئەو پىاوانەشم
نووسىودەوە كە ئىستا وىنەكانى لەبەر دەستى ئىيەدان، }

- بەلام لە دۆسيەي مردىنى ھەرييەك لەو وىنەناندا ھىج سەرچاوه يەك نامان
گەرپىتەوە بۇ ئەوەي كە لەگەل كەسىكدا نووستىيەن { يەكىيان وتارىيەزى
گەورەترين مزگەوتى شار، ئەوي تىريان سەركارى ئاسايىشى گاشتى، ئەميان پاقلتە
فرۇشىكى لە ھەزار لاؤھ كون تى بۇو، ئەوييان نووسەرىيکى قۇنتەراتى، ئەمەيان
زەرنگەرىيکى پىر، دانەيەكى تر ئەو تاجىرە ماندووهى كە دەيويىست ژيان وەك
بازىكى ذېرىن لە زەندەكانى بىكت، ئاھ.. ئەمەيان ئەو بىيە پىاوه قىڭ ماش و
برنجىيە كە لە چىھەي ماتەمىنى ژەنەكەيا سۆزى دابۇو نەھىج باوهشىكى تر بىبىنیت
نە ھىج باوهشىكى تر بىناسىت ... }

- جەنابى دادور دلىيابە من بکۈزى ھەرييەكە لەو پىاوانەم كە لە
دۆسيەكانى ئىيەوە ھەم منىش دا ھاتۇن، ئەپىاوانەي ھەرييەكەيان لە رېكەوتىيەكى
جىاو لە تارىكتىرين شوينى خۇيانەوە پاوم كەدبۇوە سەرسىسەمە يەك كەسىكەم
پاش ھەر جۇرە سەر جىيەك كۈوشتبۇومن .. }

} ئااخىر چاوهكانى تۇ كە ژيان لە دىيوبىكى ترا ھەلگىيەنەوە، نااااا ئەم
پە نجانە كە بەھەزادان ژىيە تەنكەوە دەبزۇين {

جەنابى دادور ئەو ھەموو رىستەيە بە شۆكىكى ترسىنەرەوە ھەلددەگرتەوەو
دەپروانىيە وىنەكان كە دلىيابۇوم ئەگەر ترسى دوا ئىوارە خۆى داي نەگرتبايە

دەبۈوه ھەڇدەھەمین كەسى نىيۇ دۆسیيەكەي من، ھەندىيەجار سەرييىكى بەر زدەكردەوە دەپروانىيەوە پەنجەكانم، پېم ووتەوە :

-} جەنابى دادوهر مەرج نىيە ھەموو كوشتنىڭ دەست بىيات، ئاھ پەنجەكانى من كە ھەمېشە ھىللانەي سووتۇرى جىڭدرەو چال چالى ئەو مەركەبانە بۇون كە ھەمېشە لە سەر دوازۇكتەو دىيى ئەو دۆسیانە بۇون كە ئىستا لە بەر دەستى ئىيۇدەن و جىيگاى مەتمانەتان نىيە، ئەكىرىت من بىكۈزى راستەقىينەي ھىچ يەك لەو پىاوانەش نەبم كە لە دۆسیيەكەي ئىيۇ دا ھاتوو، بەلام بەھەر شىۋەيەك بوبىت ئەوان دواى كات ژەمیرىيەك دوور بۇون لە سىسەممەكەي مندەوە مردوون، من ئەممەم لە دوا دىيى دۆسیيەكە دا بۇ ئىيۇ نووسىيە گەر دەتائەنەي سىنۇرى مامەتلىنى خۇتان بە تاوانەكانى مندەوە گەرىيىدەنەوە دەتائىن بىخۇينىنەوە، ھەمان ئەو دىيىرى كەمنى گەياندبۇوه ئەو دەنلىيابىيەي كە دوورى ھەرىيەكە لەوان لەسىسەممەكەي مندەوە دوورىيان بۇوه لە خۇيانى راستەقىينە ! جەنابى دادوهر مەرۋەچىيە، ھەر ھەنگاوىيەك لە خۇى نزىك بۇوييەوە ئىتىر بەرگەي دوورى ناڭرىت .. وەك چۈن ھەمان ئەو نزىكىيەي من لە خۇم ھىيىنامىيەتە بەرددەم دادگا ..

لېندا كەمىيەك ئارامتىر تەماشى كردىمەوە، جىڭدرىيەكى لە پاكەتەكەم دەرھىنما بە دەنگىيەك تىيەكەل لە دووكەل و خىزىدى سنگ پېنى ووتەم :

-} ئەى من چىيىن؟ ! توپتەر گوشىم بە خۆمەوەو پېم ووتەوە : -} لە دۆسیيەكەي ئىيۇدا شىتىكى ئەو تو نىيە، دايكت ئەتowanىت لە ھۆلى دادگادا دواھەمین قىسى خۇى بىكات.

-} بەلام دايكم باوکە جاسمى لە من و لە باوکە خۇشتەر ئەۋىت، من چەندەھا جار ئەوم ئاڭدار كردىبۇوييەوە كە باوکە جاسم شەوانە دىيىنە ژۇورەكەي مندەوە قىسىگەلىيىكى سەير دەكتە، ئەو ھەمېشە بىيەنگىترو كىزىر دەپروانىيە من، تا

کؤتاو-قیمتی بکوندیک 67

دواهه مین شهوي ئەوبەيانىيە كە ھەممو ئەو شتانە رۈياندا كە دەبوايە ھەر لەئىوارەي مىدى باوكەمەوە ۋېيان بادىيە ئەوكاتانە كە جاسم لە دوا نەفەسەكەن خۇيدا پىيى ووتەم :

{ تۆ ھەر دەبوا بىزانييابىيە ئەو تالە قىزە ئائتونىيە كە لە گەردۇ گۇنى بەيانى ئەو ئىوارەيە كە ئالا بىووه دېيىنى من دەلىلى ئەوبىوو كە دايكت لە ھەمان ئەو مالە داو لەھەمان ئەو شەو دا لەگەل كەسىكدا خەوتبوو كە باوكىيان تىا كوشت }

دەرگاۋانە كە ئەلقە رېزى دەرگاكە تىزاند و داواي لېكىدمەوە كە زۇوبىم، لىيندا جارىكى تر بە دوو نىگا ئەبلەق بۇوهەوە لە چىچەكانى دەمۇقاوم و لەو سەرشانە زۇلۇھى روانىيەوە كە ھەر تايىكى پەريشانى مەملەكەتىك بۇون، دووبارەي كردهوە :

— ئەي من چى ؟ !!

پىيم ووتەوە :

{ ئەوهندە نابات دەگەرېيمەوە ئېرە ..... !!!!!!! }

2005 / 6 / 9

فەرەنسا

68 ذوان ئاوارة

(9)

نەنە توبا

بە داخەوە من دواھەمین فرزەندى وەرسەيىك بۇوم لە دواى مردىنى ئەوهەوە ئەم
حىكاىيەتم نوسىيەوە .. نا .. بىروا ناكەم هىچ يەك لەوان بۇ تەنها رۇزىكىش
بۇبىت لە دالغەي ئەوهەدا بۇوبىت لە سەر مەندەكەي ئەو قىسە بىكەن ..
نەزانم كەسىان خوش نابن لە نۇوسىنەوەي ئەم حىكاىيەتە و بىگە سلىش لە
دالغەيەك ئەكەنەوە كە چەندەها جار لەسەر لىيۆككەنە خەيالم ھەلبۇون و
كۈزۈنۈمنەتەوە .. بەلام ئەمپۇ كە ئەم قوتىي باكىرەم گەرتۈۋەلەم سەھۇن
بەندانى روح و جەستەيەدا ئەمەويت بنوسم و خۆم پاكىكەمەوە لە گۇناھىك
چواردە سالە وەك چىلىس ترىن ئەزىيەلا سەر شانەكانم دانىشتتووھ ..
بەلام چى ... مەزەندە ئەكەم لەيەكەم دىيەرە دەمكىزىت دەمەخاتەوە
سەر ئىيىك و پروسک پەيتا پەيتا ئەمكىيەتەوە بۇنى تارىكى و ساردارىيەك
گەمارۇم ئەيات، ئەمەويت وەك سەدەها جارى تر پەرگەرافەكان بىرىنەم و
لەتەنەكەي خۇلەكەدا ستارى پىيىگەرم، وەك ئەوهى نە ژيانىك ژىابىيەم و نە

دالغەيەكم لى دابىت، بەلام نا ئەم راپايىه تا دىت زىاتر تەنگم پى
ھەلّدەچنىت .. چوارده سالە من تەنها شەويىكى ئازامم لەو ھەموو شەوە
زەوەندانەمى خۇمدا نەدىيە، لەتەواوى چىركە ساتەكانمدا ھەركىز دەست بەردارى
مردنەكەي ئەو نەبۈوم ..

چوارده سالە نەنە توبىاي من ئەو زىنە كە ھەر لە مەنائىيەوە وەك پورە حاجەر
ئەيگىرپايىه وە تىشكىيك بە نىيۇ چاوانىيەوە درەوشادەتەوە جەقايى شاعير كە
دەكتەرە باوکى نەنە توبىاي من لە دىيە شەرىيەكدا باسى لە شەرمەزارى فريشتنەكان
كردووھ لە پاكىيەنى ئەو ..

بەلام من ھەميشه ئەمۇوت گۆمانەكەم نەنە توبىام لۇ تەنها ۋۇزىكىش بىت
فريشتنەكانى شەرمەزار كىرىپتەن ئەگىنە چى بېنى ئەخستە ئەو كۆخە تەرىك و
تەنها و بۇگەنەي باوه گەورەم كە دايىم وەختىكىچى دەرىپە ئەناو پاشتى
ئەكىرەتە باوکم ئەيگۈوت.

{ ئەو زنجەي كە نەك خوداو ئىنسان و فريشتنەكان تەھەللاپۇون لىي، بەلکو
تونكە سەگ و بىچوھە مشك و شەو گەردەكانىش نەياندەتowanى بۇ تەنها شەويىك
تونكەي تىياپكەن ..

من ھەميشه خانە گۆمان بۈوم لەو قىسىمەي دايىم كە دەيگۈوت :

{ نەنە توبىاي تو عاشقى باوه گەورەت بۈوه بەرە بەيان لەسەر پاشكۆى
ئەسپىكى يال رەشى نارەسەندا ھاتۆتە ئىرە، ئەرى ئەم كاول بۈوه، جەقايى شاعير
لە حەزەمت و شەرمەندىي ئەم حەيشەربىيە شەرى ووتەو {
بەلام نا .. من ئەمەر بۇ نوسينەوەي ئەم چىرۇكە پېپەستم بە گەلەبىي و بناشتە
بى سەرەو بەرەكانى و گۆمانە قوڭەكانى دايىم نىيە لە نەنە توبىام، من ئەبىت لە
دوا نامەكەي ئە حەمدە خۇينەوارەوە بۇ بۈوكى شاي پەرييان دەست پى بکەم، لە
جامەكەي شا كاوسەوە بۇ بەختى بىزەن، لە سىڭ دانە بەر تەرىفەي مانگە شەو و

دەردە دل کردنى مەنچە وە بۇ ئەستىرەكان پە نجە بخەمە وە سەر ئە و تارىكىيە كە
لە قوللىيەكانى نەنەتوبىام دا شەپۇلى ئەيا.. ئەو ئەنەيە هەرييەكە لە من و
كۈرەكانى مامە فلامەرزو كېچە رېكەنەكانى پورە حاجەر و خوشك و برا چۈنلەكانمان
دەمان خلافاند چىڭمان بە تەنەكە پىكىتەكە يىا ئەكردو ئەمما نخوارد،
چاولىكەكە يىم دەشارددوھ و پېرىمان بە كاڭلە گۆيىزەكانىيا ئەكرد ..
من ئەممەم چەندەھا جار بە دايىكم گوتبوو ئە و كاتانەي دۇر تا دۇر لازىترو
سېسىلە ترو رەنگ زەرتەر دەردەكە وتم .. بە خەسووش ووت بەلام مردىنەكەي
نەنەتوبىام دەمكۈزىت ..

دايىكم دەيىووت دە پىتروكىيەت بىزالە بىزالە ئە بى تەنها سوقانەكەت
دەمىيىتەوە، دەبى بەم دەساو دەسا بېتىئىنە درى لە تاو ئە و گەنە كرمانەي كەتىت
ئەدىن ...

پورە حاجەر بە مىرددەكەمى دەدۇوت :

{چاولىك لە سەر گىرفانەكانت دانى هيچ دەرونناسىيەك ناتوانىت كلوڭوى ئە و
رەپارايىھى نىيۇ ناخى ئە دامرکىيىتەوە، مىرددەكەم سەرمى ئەنا بەسىنەي خۆيىھە وە لە
زېر دار ھەنارەكاندا بەدەم چەندەھا حەسرەتى قوللە وە مىزى لە جىڭەرەكە ئە يىا و
ئەيىووت :

{مارىيا ... ئاخىر مارىيا بىرت نەچىت ئىيان چىكەيەكە بۇ كەسىك لە گومان
دەنلىيابىي دروست كات..}

من سەرم لە نىيۇ ھەردوو لە پى دەستى دا دەشارددوھ دەمگۇوت :

{نا... مردىنى نەنە توبىام كە ھەرگىز گومان نىيە.. ئاخىر خۇ ئەمە كرۆكى
دەنلىيابىي {

ئەويش وەك نىيڭەرانى ئە و ھەموو ساردىي و تارىكى و تەنھايىيە من بۇوبىت
ھاوارى ئەكرد :

{ لە نیو ئاپوره فرزندانا مەگەر بە تەنن تۆ بۇ، منىش نىگام ئەبرىيە عەرددەكەو وەك لە بەر چاوهكىندا بىت بەو كەواو سەلتە يەك لەسەر يەك و قەقيانەو پارلىيەمە چرج و هەلچووھە، بەو ھەممۇھ دەرزىلە بچوك و گەورەو گەورەتەرەوە، بەو ھەممۇھ نوشتمە لەگىرەو تۆپە شقارتەوە، بە لولەي ئەو كەلانانەي كە دەيگۈوت لەكاتىكىا بۈوكى شاي پەرييان داوا لە ئەحمدەدى خويىنەوار ئەكەت ئەگەر بەراست عاشقى ئەو بە دلۋىپە دلۋىپە خويىنى خۆيى نامەي بۇ بنووسىت، ئەحمدەدى خويىنەوار دواي تەمواو بۇونى نامەكەي لەتر ئەياو لە سەر دەخشەكەي ئەكەويىتە خوار، نەنەتوبىام ئەييۇوت دانە دانە لە كراسەكەيم كردۇتەوە چەندەھا جار لەترسى باوه گەورەتان لە بن دار مېۋەكەندا چالىم بۇ ھەنگەندۈوھە دەرم ھېئاوهتەوە ..

بەو پىلاوه لاسىكە رەشەي كەبەدەزۈوو سې لەھەرچوار لازە دوورابۇنەوە ئەم دەسەو دەسى پى ئەكەن لەبەر چاوانەمە بە ژۇور سەرىيەھە وەستاون و ئەو چاوه كىيرى ئەزانم ھاوارىيەكى حەزىن حەزىنتر لە چواردە سالى تەمەنلى من لەگەرويدا ھەلۋاسراوه، ئەزانم چەندەھا رىستەي نەوتراو لە گلىينەكانى دا پىاسە ئەكەت ھەردوو رۇمەتى چرچۈل و شىكەوەبۈرى نەرمە ئارەقىك دەركات زمانى قورس قورس، پەنجەكانى جار جارە جووت ئەبن و جار جارە لە يەكتىر ھەنلىيەن ئەزانم كەنگەنەي چ قىسىمەك لەزارى دايە بەلام ئەبۇ وەلىد رىيگە ناياو نەنەپىتنى : {ئەگەر ترس و ھاوارى تانك و تۆپەكانى ئەو بەرازە پىرە نەبىت چى من لە جوانلىرىن بەھەشتەكەي كفرى ھەنگەرلىت و بۇ ژۇورەكەي تۆ كولانە قىرغۇن و مىزەنە ئەدانەكان .. نەنەتوبىام كەسکۈنتر ئەيەويت قىسىمەك بىكەن ھاوارىيەك، زمانى بە ئەستەم ئەگەرلى و چاوه ئەگىرى و وەك ئەھەدى بىيەوى يەكىك دەنەي بات و دواوەسىيەلى ئى وەرىگەرلى، ئەبۇ وەلىد ئەكىشى بە دەمەياو ئەلىن بەسە ....

نەنەتوبام كزۇلە تر ئەرپانى... نا... نە مامە قلامەرز... نە پورە حاجەر...
 نە باوكم... مە شەجھەرى وەرسەتىك.. نە ئاپۆرەئى ئەو منالە گەزەنە ئە دەوري
 دا نەنېشىن و نە جەمەدى خويىنەوارى بۇ نەكىرەنەوه...
 نەنە توبام چاو ئەسەر يەك بەيەكى ئەو رېيوارانە را ئەگرئى كە لە پارلىيەم
 كراسەكەى هەلددەكەون و دەلىن {وااي} نىڭاي بۇ هەرىدەك لەو رېيوارانە هەلەيا
 كە بە پەرتاولىيەكدا ئىكدا ئەرپۇن .. ئەرپانىتە ئەو پىرە ئەنە پشت كۆممە كە هەردۇو
 قاچەكانى بەسەر شان و ملى كورپىكى سەرو سى و پىنج سالى دا شۇر كەردىتەوه
 ئايەتول كورسى نە خويىنى....

(بەلخە) جەمەدى دى وەك شارە مېرىۋەيەكى و روژاۋ جى پېيەكت بۇ
 نادۇززىتەوه ...
 ئەبو وەلىدۇ وېراكانى نەنە توبام بەرز دەكەنەوه لە جەستەي بۆگەن كەردوو
 نەنەون نەنە توبام ئەيەوېتھاوار بکات كويۇچۇوه فەزەندەكانى من ؟
 مە حمودى برا بچۈلە ئەبو وەلىد تەفيك رۇ نەكات و لەبەر خۇوه ئەلى :
 گەمالە كانى تو...
 نەنەتوبام ئەيەوېت بلىت:

{ بۈچى بە جىيىان ھېشتۈرمۇ ؟ مەگەر حاجەر ئەتوانىت ئاسەوارى تەفرو
 تۇنابۇونى من بېين، بانگ نەكات قلامەرز ... بىرى ئەچىتەوه هەفتۈيەك بەر لە
 ئەمەر ماشىئەكەى راگرت و لەسەر ئەمرى خانمە لرپەكە ئىنى كەراندىيەوه
 مائەوه ... ئەيەوېتھاوار لە باوكم بکات،
 وااي لە باوكم بە خۇيى و دوو مانگاي فەزىيەوه لەبەر شەقى ئەو پازدارانە
 ھەل ئەسەتەوه وھاوارى ئەو خەلکە داي ناچەلىيىت :
 -مەرдум خۇي پى ناكات چ جاي گىيانلەبەر.

نهنه تویام چین چین ئارق ددر ئه کاو هه ردوو چاوه کانى لىك ئەنلى لولەي
كلاڭە كانىش له گىرفانى سەلتەكىدا هەل ئاو ساوه تا دىت زياترو زياتر ئارق
ئەكتەوه ئەھىد بېبىرى دا نايىت منم .. من دواھەمىن فەزەندى وەرسەتەكە ئەھىد
كەسىك كە مردى ئەھىد وەك كوشىنە ترىين تەۋق لە گەردنى كردوو مو ئەيگىرى ...
وا داي ئەيەنلەنە قەبرەكە وە بى كفن و دفن و بى تەلقىن گاشە بەردىكى قورس
تر لەو گاشە بەردى كە ئىستا لە سەر دلى منه لە بەر لوتى دەنپىن خۆلەكە
ئەكەنەو بەسەرباىو بە لام نايىكتەنە وە ..

په یکانه که نه خنه وه نیش و نه درون و به پیچه و انهی هممو مردوا نیکه وه نه نه تو بیا من هاوار ناکات .. نا .. له هیج که س نه له من نه له باوکم نه له پوره هاجه ر نه له مامه فلامه رز نه مامه سوپه دراوستی، نه دهرویش رسپون نه گونه سوری تاقانه نه جه دیده ی حکمه بهه نه مامه بش ...

باوکم خوی به سه ر گوچانه کویتیکه یدا لار کرد و تمه وو پاژنه هی پی پاستی
له سه ر خرخه به دردیکی که نار نواه که دانه نی، دایکم که هه ستم نه کرد به پیچه و انهی
نه و هه موموه جه نگانه هی نه نه تو بام پی نه گیپرا له دله وو عاجزه دهست نه بات
گل اس ناه نه تمه مفده که دانه کات نه

..... وهیش .....
حه یده ری چکوله دواي توبیک که وتووه هه ر نه بیا و هه ر نه بیا هه ر نه بیا .....
گوله سوری تاقانه ش قژی بوکه که دا دهیتني و هه لور بلور ته کامه دی بو
ا ۱۰۱

مامه شیروش به خەلۆزىكى چىكۈلە لەسەر مەقەبای خورماكە شىتىك ئەكەت لە دلى خۇما ئەلیم بە روارى مردەنەكەي نەنە توبىام ئەنسىيەتەوە، بە لام ئەم وىنەي كۆتۈرىكى چوار پەل شكاوى سەر لقىكى لارە وەببۇ كە بە ئەستەم ئەگەمىنى ئەكاشى ..

پوره حاجەر سىگارەكەي ئەپىچىتە وهو سەرى زمانى پىا ئەھىنى و پەنجەى شەھادەو گەورۇنەي لە سەر پىلۇوهكانى رائەگىرى مەزەندە ئەكمەم ھەردە ئازىزترىن نوبەرەكەي نەنە توبام لە ناوهەوە خۇيدا جىكەي نەبىتە وهو بەلام نەو بە باوکم ئەلى :

-} بابگەرپىئەنەو فلەمەرز گەنجىنەكان ئەشكىنى. لوپەي ئىنى هيىزە كەرەو لاگىرەو نتىيمە ئەرمەنەكەن ئەبات ...
باوکم بىيەنگ و بىيەنگتر ... بە پەنا پىكى ئەچمە ژىير كەواكەي دايىمەوە كە پووم ئەنیم بەو چەپكە مىخەكەي كەلسەسەروى مەمكەي چەپىەوە شۇر بونەتمەوە بەچې ئەلىم

-باوکە بىر لە چى ئەكتەوە؟
ئەدو ئەلى :

-ماتلى ئەو تاجىرە هەممەدانىيەيە كە قەدارە مانگا فەزىزىكەن بەرىت ... من بەردىك و دوowan و دە فرى دەدەمە ئاوهەكەوە دو دوان و ھەزار گاشە كاشە بەرد تىل ئەيەمە خوارەوە، بە ئەنۋەست تەرمۇزەكە لە شانم بەرددەمەوە، ھەن ئەكەوم لە مەنچەلە فاسۇلىاکە و ئەپىزىم، بىيىخى خىوەتەكە رائەكىشىم و ئەكەويت بەسەرتاجىرە هەممەدانىيەكە يى ...

باوکم گۆچانەكەي بەرزىر ئەكتەوەو ئەپوانىتە پرچە سېيەكانى دايىم و ئەلى :

-ئەم سازنە چى ئەويت؟؟
منىش سەردا ئەخەم و وەك عاچىزلىرىن و مەلۇلتىرىن بونەوەر لە دلى خۇما ئەلىم :

{ ئەمەويت هەموو رەنگەكان لە رەنگى مردىنەكەي ئەو بىگۇرۇن ..... }

بەلام نا دەريا وەك خۆي لىيدىتەوەو ئەللىي هەرگىز دانە چىكىيە، دايىم
مەنچەنە فاسۇلىياكە سەر ئەخاتەوەو، تاجىرىھە دانىيەكەش دوو مانگا فرىزىيەكە
پېش خۆي ئەداو ئەروات..

باوكم دەستىك بەسەر دېشە بە فرىيەكەيدا ئەھىنى و پورە حاجەرى ھەمېشە
پىرۇز بالاو ئەللىن

.....-ئۇخەدى.....

من دەم زىياترو زىياتر ئەگۈشىرىت گولە سوورى تاقانە ئەمۇ كەچەى كە ھەموو
كات بە چوار پىكىيتى كريمدار گۇرانى بۇ نەنە توبام ئەمۇت پېم ئەللىت:

-بە تائىيت بىر لە خۇشتىرين گۇرانى بکەرەوە ..

پورە حاجەرىش ئەللىت:

-ھىچ شتىك لەم باشتىرىنىيە زايىفە لە مال و مىردى خۇيدا بىت.. !!!

دaiكىم تاو نا تاوايىك ئەللىن:

-حىكايەت ... حىكايەت .. ھەموممان ئەمرىن .....

مىردىكەم جىڭەردىيەكى تر دا ئەگىرسىنى و پېم ئەللىت:

-مارىيا ..... ھىچ لەم جوانتر نىيە بىگەيتە كۆتايى حىكايەتىك.....

بەلام من وەك پىشەيىھەمېشەيم چاولە عەرددەكە ئەبىرم و وەك ئەمەدە بۇنى
دوا وەسىيەتە ئەوتراوهەكە ئەم بکەم ئەللىم:

{- ھىشتا سەرتايىھەتى }

(10)

بەرگەي ئەم ھەموو دیوارە ناڭرم

بەشىۋىيەك دامىنى كراسەكەمى گرتبوو راي ئەكىشى و ھاوارى لېدەكردىمەوه :
-دايىكە تكا ئەكەم تۆ كارىك بىكە .. ئاخىر ھىچ تاوانىيىك بەرتەقاي مىدن
نې !!

دارشەقەكەم بەرزىكەدەوه بە توفىدى كىشام بە بەرى دەسىياو پىم ووتەوه :
-بەسە تۆ ئەكەت خستە كەتانى پاكىزدىي منەوه .. تۆ شوشەي شۇ و
حىشەتى منت زىاند، تۆ دەستت خستە شىرازى سەلارى باواك و براڭانەوه ..
ئائىشكى بە لارانى دا ئەھىيىناو بەبەر دەستى فرمىسکە كانى ئەسپى و بەددم
گەستىنى پە نجەى شەھادەيىيەوه ئەييۇوت
-ئاخىر كوشتن ئازارى خۆي ھەيي ..
پىم ووتەوه
-بەسە كە شەرمەت بەحالى خۆت ئايىت، تا دىت بەرزىترو بەرزىترو بەرزىترو
ئەبىيەتەوه .

بەردوام ئەگریا و بە گۆناییکی زەرتىر لە زەعەمەران و دووگلینەی دەرتۇقىيۇوه بە
شىۋىدېيك كەھەر دەنگۈوت دنيا لەسەر دلى نەفەس ئەيات بە پىزە پستەيەكى بىرىڭىزلىرى خۆمەوە
ئەيگۈوت

—مەگەر تۆ ئەتowanى مەدىنى من بىيىنى؟

بە ئىقىكى كوشىندۇ كلۆكىكى لەرزىيەوو بەدم دەست گىر كىرىن لەشپەزىمى خۆمەوە
كەللەم ئەندا بە پەنجەرەكەوو ئەمۇوت:

—من كە ناتوانىم شىيىك بكم نە ئەمەرۇ و نەھىچ رۇئىكى دىكە...

ھىلەنجىيك و دووان و سيان لەتىرى ئەياو تاوايىكى تر بىتكۈزۈك و دووان و دە ئەيىشىيەوە بە
سکى خۆيدا ھاوارى ئەكىردى دايىكە تەنها شىيىك، من بەرگەي ئەم ھەممۇو دىوارە ناگرم، دايىكە
تەواو ماڭدوو بۇوم سەير كە چەند بىرىسى ئىبرىيۇوم، دەزانىم ئەمكۇنى بۇنى نەمە خەنجەرە لە
كە پۇوم دايىكە كە پورە گۈلنارۇيان بىن كوشىت..

وەك كەنەقتە تىرين نېچىرىيەدەم دېننەوەي يالەسپىيەكانمەوە ئەمۇوتەوە :

—ھەممو ئەم شتانە بۇ؟!!

تابانۇبىن فاسىلە زەرداوى ھەل ئەھىنایەوو ئەبىووت:

—ھەممو شەتكان لە شەوى هاتته ژۇورمۇسى براڭانەوە دەستىيان پىكىر، لە سوتاندىنى
كتىيەكان و تەلبەند كىرىنى باغچەكەوە، لەو نىيەرۇيىەوەي كەيىكەمەن ئامەن ئەم بەدم لول
كىرىنى ماخورە ئىرانييەكاننۇو لە ھەرە تارىكتىرىن شىيىنى منهونە كەوتە خوار، لەو بەيانىيەوە
كەتۈلەچكە خۆلەمېشىيەكەت لە چاروکەكە دايىمەلەك دەرھىنماو لەسەرەت كىرىد ...
ئەم تا زىاتر بدواپايىيە من شەرمىنەترو پەشىكەوتەر ھەزار دەنگ ئەدۇراند، دارشەقەكەم
كىشىا بەتەبەقى پەنجەرمەكەنداو درزى بىر و قىرلاند:

—تابانۇ بەسە ..

تابانۇ سەرى دەنە بەلاشىپانى دەرگاكەوە وەك ھەرە نازەنин تىرين وەحشى ھەر
تائىھەزۈلىقىكى لەمەلەكەتىيە ئەگریا .. وەك ھەمان ئەو گەريانەي دواي گەرتىنى ئامەكە كە

كؤتاؤ ئسييقتى بىكۈزۈك 79

دەستىيان گرتتو ھينيايانە دەرەوە، وەك ھەممو ئەمۇ رۇڭانە كەمن پىچە لولەكەيم ئەگرت و لە ماقىلەكان ئەمەننايەوە گسکى ئەمسەرەو سەرى حەوش و بنكى ئەمۇ درەختانەم پىپاڭ
نەكىدەوە كەلەيدىكەپەرەدەبۈوه لە وردىكەلائى زەردەنلىكەراو و رەق ھەنەاتتو ...
بەھەمان ئەمۇ گرييانە ئەچوو كە پەلەيدىك خويىن لە پاشۇسى كراسە زەردەكەي وەك
نەخشەي نىشتمانىكى شىكتى درىكەوت ....
تابانۇ خاموش لەمن لە خۆى لە خوا ئەگرىيا وەك لە چاودۇرانى داتەپىنى
سەققەكەدابىت ئەييۇت
خەرىكە دام ئەرزىيېت بىن خاوى ئەمۇ ھەمموه ھىلنجە ووشكەوە بۇوە، بەرگەي ئەم توتكە
سەگە ناڭرم كە بى فاسىلە ھەلبەز ئەبەز ئەكەت ..
بۇ دوا ئىوارىي ھەمان سال بە خۆم و قوقۇش كەنگەر ھەر خۆم و خودا بىزانىن
چۈناھىم ھىنباپو، بەدم لەزىنى ئەزىز سىست و دلى لە ھەر جۈره ئارامىيەك كەوتۇومەوە
درىگاكەيم تازان ئەۋەي من بىيىم نە شەيتان بىيىنېت و نەخودا نە ئەغىارو نەنە نەيار،
بانگىم كردهمو دو دوowan و ھەزار تۇرچىك لە لازانى ئەگرت و گازىك و سەد گاز باوەش
پىاڭرىدەوە و توند نوسانىم بەسىنەمەوە، بەلام ئەم تا دەھات شىترو قورس تر تا دەھات
بۇنىك كوشىندەترو كەسکۈنترەمەمو شەكانى ئەمۇ ژۇورە بۇنى ھىلنجى ووشكەوەبۇو مەدنى
گىرىبۇو، تەنانەت توتكە سەگەكەي ئىيۇ سكىشى كەمەك جاران بەرزىز ئەم بىووېيەمەوە ھەلبەز
دايەزى نەنەكىد ..
تەنها شىئىك كەمەك خۆى مابىووېيەوە ئەمۇ نامەيە بۇ كەلەنىيە مەمكەنلە مېۋەزىيە كەيىا
دواي چەندەھا چىن ئارەقى لەسەر كەوتۇو ھەناسەي ئەمەي، ئەمۇ نامەيە كە سالانىكى زەوەندە
لە باخەلى كەواكەي مندایە تا ئەم ئىوارىيەش نازانىم چى لەسەر نۇوسراوە.....

2004-7-2

دوان ئاوارة 80

(11)

ھەروا بە سەر پىوه

{نە ماچى سارد و نە خەونى ساردو نە باوه شى سارد و نە ژيانى ساردو نە
پىكەنинى ساردى نەويىست تەنها گوللەيە ك نەبىت كە گەرمايى خۆى پىبەخشى }
{ھەمېشە لە ئاۋىنە كاندا بەدوات خودا دا دەگەرە، ئەندە ھەمو ئاۋىنە كان
گەپا جىڭە لە حەقىقەتى خۆى شىتىكى ترى نەبىنى، ھەر ئە و رۇزە بېرىارى داخۇى
بىتەوە بە خودا }
{بەرددوام دەيگۈوت ژيان ماندۇوم دەكتات ھەروا بە سەر پىوه لېم پىسى ئەى
مەدن ؟ سووتوى جەركەدى دەوراندە نىيۇ قەدى كتىبەكەيەوە و ووتى: ئەمە كۆتايى
پرسىيارە }
{ لە دوا سوچى كتىبەكەدى فروغ دا نووسىبۈو: ھەمېشە بىرم لەوە كردوتەوە
بە دىزىيەوە خۇر راكيشىمە نىيۇ زانتاكەمەوە، دنيا لە تارىكايىھەكى ئەبەدىدا غەرق
كەم تا پۇوناڭى راستەقىنە بىدۇزمەوە }

{ به دەم خەدەدەوە ھەموو كتىبەكانى سوتاند پىم ووتەوە: ئەمەيان يانى چى ؟
 ووتىيەوە بە من چى كە ژيان لە دەرەوەي كتىبەكاندايە }
 } ھەرگىز نەمدىيۇو بۇ تەنها چىركەيەكىش رەنگىكى دىكە لە سەر رەنگى خۇى
 ھەل بکات . ھەركات لىيم پرسىپا: بۇ تايىيە تمەندىيەكانى ژىيىتت وون كردووە ؛
 دەيگۈوت: ئەگەر ژىيىت دۆستى دەمامكەكان بىت قىم لە ھەموو جۇرە ژىيىتەكە .. }
 { وەلامى ھىچ يەك لەو نامانەي نەددادىيەوە كە بەيانىان پۇستەچىيە
 خەوالىدكە بەدەم چەندەها باويشىكى زل زىنەزە فېرى دەدایيە پۇستەكەوە دەرۋىشت
 پىم ووتەوە كەگەر تۇ عاشق نىيت ؟ يارى بە نامەكان دەكردو لە سەر خۇ ووتى
 ئەگەر عەشق لىيرانەدا بىت بى گومان كە نا !!!!!!!
 دايىم دەيگۈوت : ئەو چواردەھەمین كچى منه بەلام ھەرگىز نەيدەگۈوت لە
 دۆستە شەرعىيەكانىيەتى يان ناشەرعىيەكانى.....

2004/5/5

فەرەنسا

بلاوكراو ئەكانى طؤظارى ئايىندا:

- بىبىلۇغرافىيائى گۆفارى ئايىنده چوار سالى ئايىنده (1).
- ساباتى چىرۇك.
- خەيال و روح.
- بىبىلۇغرافىيائى گۆفارى ئايىنده ژماره (58-48). (2).
- گلگامىش.
- دەرياوانە خنكاوهكە.
- زايىزۇنى سىيەمى زناك.
- كۆتا وەسىيەتى بىكۈزۈك.

كتىبى داھاتووئى ئايىنده:

- دەرھىننان و شانۋى مۇدۇرن